

Sprawozdanie Zarządu

z działalności spółki Apator SA

w 2015 roku

Spis treści:

1. Informacje ogólne	4
1.1. Organizacja Apator SA	4
1.2. Skład grupy Apator	4
1.3. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową oraz zmiany w składzie grupy w 2015 r.	5
1.4. Akcje Apator SA	7
1.4.1. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób zarządzających	7
1.4.2. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób nadzorujących	7
1.4.3. Informacja o emisji papierów wartościowych Apator SA	8
1.4.4. Informacje o umowach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy	8
1.4.5. System kontroli programów akcji pracowniczych	8
1.5. Zatrudnienie w Apator SA	8
1.6. Wskazanie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz jego wynagrodzenie	8
1.6.1. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	9
1.7. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu	9
2. Wyniki finansowe	10
2.1. Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2015 roku	10
2.2. Branże, w których działa spółka Apator SA	10
2.3. Analiza osiągniętych wyników finansowych Apator SA w 2015 roku	12
2.3.1. Realizacja prognozy wyników spółki Apator SA w 2015 roku	12
2.3.2. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki finansowe 2015 roku	12
2.3.3. Najważniejsze dokonania i niepowodzenia emitenta w roku obrotowym	12
2.3.4. Analiza i struktura sprzedaży	13
2.3.5. Proces zakupów, źródła zaopatrzenia	14
2.3.6. Jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	15
2.3.7. Analiza sytuacji finansowej	16
2.4. Inwestycje	17
2.4.1. Inwestycje w niefinansowy majątek	17
2.4.2. Inwestycje w finansowy majątek	17
2.4.3. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	17
2.5. Ocena zarządzania zasobami finansowymi	18
3. Kredyty i pożyczki	20
3.1. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek	20
3.2. Informacje o udzielonych pożyczkach w danym roku obrotowym	21
3.3. Informacja o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach	22
3.3.1. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach	22
3.3.2. Informacja o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym gwarancjach	22

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 2
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

4. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	23
5. Informacja o transakcjach zawartych na warunkach innych niż rynkowe	23
6. Informacja o zawartych umowach znaczących dla działalności emitenta	24
6.1.1. Umowy zawarte między spółką Apator SA a osobami zarządzającymi	24
6.2. Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami.....	24
6.3. Umowy handlowe	24
6.4. Umowy współpracy lub kooperacji.....	25
6.5. Umowy ubezpieczenia	25
7. Perspektywy i czynniki rozwoju działalności z uwzględnieniem elementów strategii	25
8. Czynniki ryzyka i zagrożeń dla podmiotu dominującego i grupy kapitałowej	26
9. Ład korporacyjny	30
9.1. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w 2015 roku	30
9.2. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące od 2016 roku.....	31
9.3. Akcjonariusze Apator SA posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	31
9.4. Dywidenda	32
9.5. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych	32
9.6. Wykazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień	34
9.7. Ograniczenia w zakresie wykonywania prawa głosu z akcji	35
9.8. Wykazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności akcji spółki Apator SA	35
9.9. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji	35
9.9.1. Walne Zgromadzenie	35
9.9.2. Rada Nadzorcza	35
9.9.3. Zarząd	36
9.10. Opis zasad zmiany Statutu Apator SA	37
9.11. Zasady działania walnego zgromadzenia	37
9.12. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących Apator SA oraz zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego wraz z opisem działania.....	39
9.12.1. Struktura władz Apator SA na dzień 31 grudnia 2015 r.	39
9.12.2. Rada Nadzorcza	39
9.12.3. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Apator SA	41
9.12.4. Zarząd	42
9.13. Polityka wynagrodzeń.....	44
9.14. Polityka sponsoringowa	45
Podpisy	46

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 3
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

1. Informacje ogólne

1.1. Organizacja Apator SA

Firma Apator została założona w 1949 roku. Od 1993 roku funkcjonuje w formie spółki akcyjnej utworzonej przez pracowników zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego. Przedmiot działalności spółki Apator SA obejmuje projektowanie, produkcję i sprzedaż systemów i aparatury pomiarowej oraz aparatury łączeniowej. Apator SA wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Przedsiębiorców pod nr KRS 0000056456. Cała działalność Spółki zlokalizowana jest w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Ostaszewie.

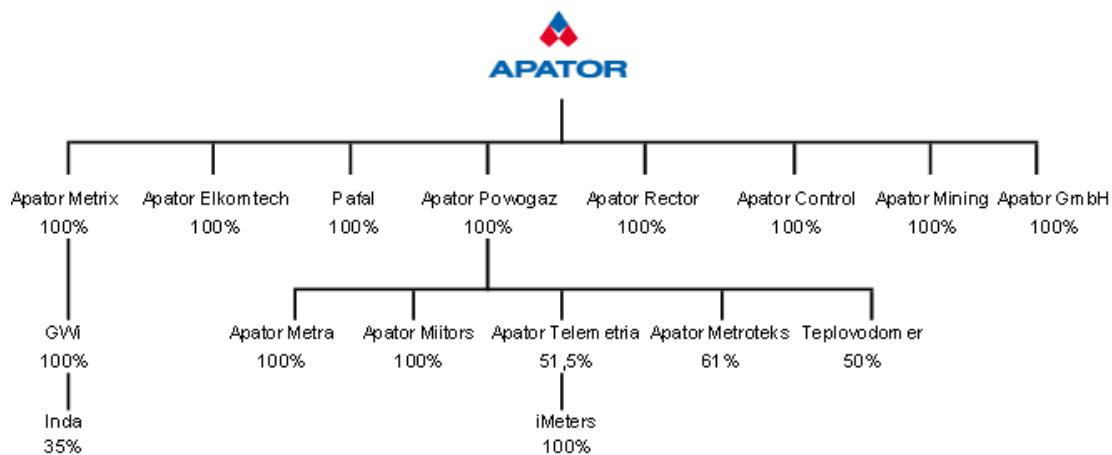
Od 24 kwietnia 1997 roku akcje spółki Apator SA notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Obrót akcjami odbywa się w systemie notowań ciągłych. Spółka zaklasyfikowana jest do sektora przemysłu elektromaszynowego.

Akcje spółki wchodzą w skład indeksów:

- mWIG40,
- RESPECT Index.

1.2. Skład grupy Apator

Apator SA jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej Apator, której struktura na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia się następująco:

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w skład grupy Apator wchodziła jeszcze spółka stowarzyszona Apator Elektro, która z dniem 29 marca 2016 r. została zlikwidowana.

Spółki grupy Apator skupiają swoją działalność w obrębie przemysłu elektromaszynowego w następujących segmentach branżowych:

- pomiarowy - linie biznesowe: opomiarowanie wody i ciepła, opomiarowanie energii elektrycznej, opomiarowanie gazu,
- automatyzacja sieci - linie biznesowe: aparatura łączeniowa, systemy sterowania i nadzoru oraz linia ICT,
- pozostały („non-core”) - linie biznesowe: aparatura sterownicza i aparatura górnicza.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 4
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

1.3. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową oraz zmiany w składzie grupy w 2015 r.

Apator SA:

Zarząd:

W dniu 30 marca 2015 roku pan Tomasz Habryka złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Apator SA z dniem 31 marca 2015 roku. Rezygnacja wynikała z objęcia od dnia 1 lutego 2015 roku stanowiska Prezesa Zarządu spółki Apator Elkomtech SA z siedzibą w Łodzi.

W dniu 22 czerwca 2015 roku Członek Zarządu pan Jerzy Kuś złożył rezygnację, ze skutkiem na dzień 23 czerwca 2015 roku, z pełnionej funkcji Członka Zarządu Apator SA.

Powyższe zmiany spowodowały, iż od dnia 24 czerwca 2015 roku Zarząd Apator SA działał w następującym dwuosobowym składzie:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu.

Po okresie sprawozdawczym:

- w dniu 18 lutego 2016 roku, Rada Nadzorcza Apator SA podjęła decyzję o powołaniu z dniem 22 lutego 2016 roku Piotra Dobrowolskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu. W związku z powyższym, od 22 lutego 2016 roku Zarząd Apator SA działa w następującym składzie trzyosobowym:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu.

Obecna kadencja Zarządu kończy się w dniu odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, to jest 13 czerwca 2016 roku.

- w dniu 25 lutego 2016 roku Prezes Zarządu Apator SA – Andrzej Szostak poinformował, że nie będzie kandydował do Zarządu Apator SA na kolejną kadencję, która rozpocznie się z dniem 14 czerwca 2016 roku.

Rada Nadzorcza:

Skład Rady Nadzorczej Apator SA do 22 czerwca 2015 roku prezentował się następująco:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kwiatkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z upływem kadencji Rady Nadzorczej w roku obrotowym 2015, w dniu 22 czerwca 2015 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu Członków Rady Nadzorczej na kolejną pięcioletnią kadencję w następującym składzie:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 5
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej kończy się w dniu odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w 2020 roku.

Apator Elkomtech SA:

W dniu 26 stycznia 2015 roku zarejestrowana została zmiana nazwy spółki zależnej na Apator Elkomtech SA.

FAP Pafal SA:

W dniu 12 marca 2015 roku Apator SA sprzedał spółce FAP PAFAL SA 59.000 jej akcji własnych w celu umorzenia za łączną cenę 1.593 tys. zł. Po dokonanych umorzeniach, w dniu 10 grudnia 2015 roku zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego spółki. Kapitał wynosi obecnie 1 006 532,98 zł i dzieli się na 278 818 szt. akcji imiennych serii A, o nominalnej wartości 3,61 zł każda.

W ramach procesu restrukturyzacji spółki Pafal SA produkcja elektronicznych liczników energii elektrycznej została w I kwartale 2015 roku w całości przeniesiona do Apator SA. Obecnie działalność spółki skupiona jest na produkcji liczników indukcyjnych oraz świadczeniu usług „okołolicznikowych”.

Apator Metrix SA:

Do dnia 25 lutego 2015 roku spółka zależna Apator Metrix SA posiadała 50% udziałów George Wilson Industries Ltd. (GWi) oraz opcję odkupu pozostałych 50% w latach 2017 - 2019. Na początku 2015 roku podjęto decyzję o wcześniejszym wykonaniu opcji zakupu, która podyktowana była przyspieszonym rozwojem rynku smart meteringu w Wielkiej Brytanii, stanowiącym ważny kierunek dla Apator Metrix SA. W związku z powyższym w dniu 26 lutego 2015 roku zawarta została umowa wykupu udziałów za cenę 5,4 mln GBP (31,2 mln zł) z National Industry Group Ltd., rozłożoną na sześć rocznych rat po 0,9 mln GBP (tj. 5,1 mln zł), płatnych do dnia 28 lutego każdego roku (pierwsza rata została zapłacona 28 lutego 2015 r., ostatnia rata płatna jest do 28 lutego 2020 r.).

Wraz ze zwiększeniem udziałów w GWi do 100% spółka przejęła pakiet 35% udziałów w słoweńskiej spółce INDA d.o.o., która stanowi ważne zaplecze R&D w obszarze inteligentnego opomiarowania i technologii komunikacyjnych.

Apator Powogaz SA:

- 1) W dniu 1 kwietnia 2015 roku spółka zależna Apator Powogaz SA nabyła za kwotę 6,2 mln EUR (26,4 mln zł) 100% udziałów w duńskiej spółce Miitors ApS. Całkowita cena na poziomie wartości przedsiębiorstwa wyniosła 7 mln EUR (tj. 29,8 mln zł) – różnica stanowi refinansowanie pożyczek wobec udziałowców oraz inne dostosowania ceny. Spółka zajmuje się projektowaniem nowoczesnych wodomierzy ultradźwiękowych do zimnej i ciepłej wody, przetworników przepływu oraz ciepłomierzy. Apator Miitors ApS funkcjonuje w strukturze grupy Apator Powogaz jako centrum kompetencji ultradźwiękowych i jednostka badawczo-rozwojowa. Dzięki tej transakcji Apator Powogaz SA pozyskał innowacyjną technologię, która poszerzy portfel produktów oraz zapewni lepszy dostęp do rynków w Europie Zachodniej, Ameryce Północnej i krajach Bliskiego Wschodu.
- 2) W dniu 30 września 2015 roku została podpisana umowa inwestycyjna pomiędzy Apator Powogaz SA, Apator Telemetria sp. z o.o. (zależna od Apator Powogaz SA) oraz współnikami firmy Fellows s.c., zgodnie z którą nastąpiło podwyższenie kapitału w spółce Apator Telemetria sp. z o.o. poprzez wniesienie aportem przedsiębiorstwa Fellows s.c. w zamian za część udziałów Apator Telemetria i płatność gotówkową. W wyniku

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 6
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

powyższej transakcji Apator Powogaz SA nadal posiada większościowy pakiet udziałów w Apator Telemetry sp. z o.o. Spółki nabyły tym samym technologię meszową, moduły radiowe indukcyjne oraz zaawansowane systemy odczytu GSM.

Ponadto, w wykonaniu powyższej umowy inwestycyjnej, wspólnicy Fellows s.c. zobowiązali się do sprzedaży 100% udziałów w spółce iMeters sp. z o.o. W związku z powyższym, w dniu 11 grudnia 2015r. Apator Telemetry sp. z o.o. przejęła 100% udziałów firmy iMeters sp. z o. o. z siedzibą w Gdańsku, która jest właścicielem podzielnika kosztów ogrzewania działającego w systemie meszowym.

OOO Apator Elektro

W dniu 24 grudnia 2015 roku złożono wniosek o likwidację spółki stowarzyszonej OOO Apator Elektro z siedzibą w Moskwie. Konsekwencje finansowe związane z likwidacją spółki dotyczyły odpisu na utratę wartości udziałów w kwocie ok. 1 tys. zł i w dniu 29 marca 2016 r. spółka została zlikwidowana.

1.4. Akcje Apator SA

1.4.1. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób zarządzających

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania przez poszczególnych Członków Zarządu oraz Prokurentów Apator SA akcji i udziałów w spółkach grupy Apator.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	w spółce Apator SA		w pozostałych spółkach grupy Apator	
	ilość akcji	wartość nominalna akcji w zł	ilość akcji / udziałów	wartość nominalna akcji / udziałów w zł
Andrzej Szostak	0	0,00	0	-
Piotr Nowak	0	0,00	0	-
Jerzy Kuś	200	20,00	0	-
Mirosław Klepacki	0	0,00	0	-
Krzysztof Malec	99	9,90	0	-
Podsumowanie	299	29,90	0	-

1.4.2. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób nadzorujących

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania przez poszczególnych Członków Rady Nadzorczej Apator SA akcji i udziałów w spółkach grupy Apator.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	w spółce Apator SA		w pozostałych spółkach grupy Apator	
	ilość akcji	wartość nominalna akcji w zł	ilość akcji / udziałów	wartość nominalna akcji / udziałów w zł
Janusz Niedźwiecki	422 707	42 270,70	0	-
Mariusz Lewicki	2 054 000	205 400,00	0	-
Janusz Marzygliński	1 034 704	103 470,40	0	-
Danuta Guzowska	1 520 279	152 027,90	0	-
Kazimierz Piotrowski	597 147	59 714,70	0	-

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 7
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	w spółce Apator SA		w pozostałych spółkach grupy Apator	
	ilość akcji	wartość nominalna akcji w zł	ilość akcji / udziałów	wartość nominalna akcji / udziałów w zł
Marcin Murawski	0	0	0	-
Podsumowanie	5 628 837	562 883,70	0	-

1.4.3. Informacja o emisji papierów wartościowych Apator SA

W 2015 r. spółka Apator SA nie dokonywała emisji papierów wartościowych.

1.4.4. Informacje o umowach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Apator SA nie posiada żadnych informacji o jakichkolwiek umowach, w tym również tych, które mogłyby być zawarte po dniu bilansowym, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy (Apator SA nie emitował obligacji).

1.4.5. System kontroli programów akcji pracowniczych

Apator SA nie realizuje programu akcji pracowniczych.

1.5. Zatrudnienie w Apator SA

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosło 546 osoby i zwiększyło się o 2 osoby w stosunku do poziomu z dnia 31 grudnia 2014 r.

Średnie zatrudnienie za rok 2015 wyniosło 558 etaty i zwiększyło się w stosunku roku 2014 o 26 etatów. Biorąc pod uwagę strukturę, stan zatrudnienia zwiększył się:

- wśród pracowników umysłowych przede wszystkim w wyniku reorganizacji pracy na wydziałach produkcyjnych oraz z uwagi na rozwój funkcji grupowych,
- wśród pracowników produkcyjnych w związku ze zwiększeniem wolumenu produkcji.

1.6. Wskazanie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz jego wynagrodzenie

Badanie jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego dokonane zostało przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych – firmę KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie na podstawie wyboru dokonanego przez Radę Nadzorczą Apator SA w dniu 12 grudnia 2013 r. Badanie to było przeprowadzone na podstawie umów z dnia 7 stycznia 2014 r. o badanie i przegląd śródrocznych i rocznych jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych na lata obrotowe 2014-2016.

Na podstawie powyższych umów za rok obrotowy 2015 wynagrodzenie podmiotu uprawnionego:

- za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego oraz przegląd skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2015 r. wynosi 46 tys. zł netto (za I półrocze 2014 r.: 46 tys. zł);

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 8
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2015 wynosi 83 tys. zł netto (za rok obrotowy 2014: 83 tys. zł).

Ponadto spółka Apator SA pokrywa koszty przejazdów, posiłków i zakwaterowania pracowników wykonujących zlecone prace. Za badanie i przegląd śródrocznych sprawozdań finansowych kwota ta nie może przekroczyć 9,5 tys. zł netto, a za badanie jednostkowego i skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego 15 tys. zł netto.

W 2015 r., podobnie jak miało to miejsce w roku 2014, KPMG Audyt Sp. z o. o. sp. k. nie świadczył innych usług na rzecz Apator SA.

Apator SA korzysta z usług firmy KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. począwszy od badania śródrocznych sprawozdań finansowych za 2011 r.

1.6.1. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd Apator SA w składzie:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu,

oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, firma KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., która dokonała badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa. Wyboru podmiotu do badania i przeglądu sprawozdań dokonała Rada Nadzorcza Apator SA w dniu 12 grudnia 2013 r. zgodnie z § 20 Statutu Apator SA tj. w sposób zapewniający jego niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych został przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Firma KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. – wpisana do rejestru podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem KIBR 3546, a także członkowie jej Zarządu oraz biegli rewidenci wykonujący czynności rewizji finansowej na rzecz Apator SA i jednostek z nią powiązanych, spełniają warunki bezstronności i niezależności określone w art. 56 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym.

1.7. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu

Zarząd Apator SA w składzie:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu,

oświadcza, że zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu, sprawozdanie finansowe za rok 2015 r. spółki Apator SA i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. Spółka Apator SA stosuje przepisy ustawy o rachunkowości oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w zakresie nieuregulowanym przez MSR/MSSF.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 9
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Sprawozdanie finansowe odzwierciedla w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową spółki Apator SA oraz jej wynik finansowy. Szczegółowe zasady sporządzenia tego sprawozdania zawarte zostały w notach objaśniających do jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie Zarządu z działalności spółki Apator SA zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

2. Wyniki finansowe

2.1. Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2015 roku

Sytuację polskiej gospodarki w 2015 roku, mimo wciąż trudnego i niepewnego otoczenia zewnętrznego, charakteryzowało stosunkowo stabilne i nieco szybsze niż w roku 2014 tempo wzrostu gospodarczego. Jako główną siłę napędową gospodarki w 2015 roku wskazywano popyt krajowy, w tym przede wszystkim konsumpcyjny (wzrost o 3,1% w porównaniu do 2,6% w 2014 r.), ale i inwestycyjny (mimo spadku dynamiki w odniesieniu do 2014 roku – odpowiednio 6,1% i 9,8%). Według danych GUS, produkt krajowy brutto w 2015 roku wzrósł realnie o 3,6% (przy 3,3% odnotowanym w 2014 roku i 1,3% w 2013). Ponadto w 2015 roku zanotowano:

- wzrost produkcji sprzedanej przemysłu ogółem o 4,8%,
- wzrost produkcji w zakresie dóbr inwestycyjnych o 10,6%, zaś konsumpcyjnych trwałych o 7,5%,
- nieznaczny spadek sprzedaży dóbr związanych z energią tj. o 0,4%,
- wzrost produkcji budowlano-montażowej o 2,8%, w tym wzrost w zakresie budowy budynków o 1,4%.

Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu w 2015 roku w stosunku do poprzedniego roku wyniósł 2,2% (wobec 1,5% w 2014 roku). Ceny obniżyły się głównie w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 3,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 2,6%).

2.2. Branże, w których działa spółka Apator SA

Spółka Apator SA prowadzi swoją działalność w dwóch segmentach biznesowych:

- segmencie pomiarowym w linii opomiarowania energii elektrycznej,
- segmencie automatyzacji sieci w linii łączeniowej.

Segment pomiarowy - linia opomiarowania energii elektrycznej:

Według danych GUS w 2015 roku, w porównaniu do roku 2014, odnotowano wzrost produkcji liczników energii elektrycznej. Produkcja sprzedana w tym obszarze wzrosła o ok. 16%. Sektor liczników energii elektrycznej był obszarem, który pośród segmentów urządzeń pomiarowych rozwijał się najszybciej. Główną determinantą wzrostu była w dalszym ciągu wymiana komunalnych liczników energii z powodu upływającego okresu legalizacji, co ma bezpośrednie przełożenie na wzrost sprzedaży tego rodzaju liczników przez Apator.

Natomiast w przypadku rynku smart meteringu w Polsce w 2015 roku pojawiały się jedynie niewielkie przetargi na liczniki smart i infrastrukturę AMI. Wdrożenia AMI niosą za sobą określone ryzyka, co więcej w Polsce brakuje zatwierdzonego oficjalnego harmonogramu wdrożeń systemów i liczników inteligentnych, co z kolei zakłóca priorytety R&D i budzi dodatkową niepewność wśród potencjalnych dostawców. Innowacyjne firmy sektora dystrybucji kontynuują jednak rozpoczęte programy wdrożeniowe. Należy zaznaczyć, że Urząd Regulacji Energetyki zawiesił stanowisko dotyczące finansowania infrastruktury AMI, zaś na stronie internetowej ogłoszono niepełną specyfikację

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 10
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

techniczną dotyczącą wdrożenia systemu inteligentnego opomiarowania. W związku z tym branża oczekuje powołania nowego zespołu eksperckiego, który zakończy prace nad specyfikacją.

Apator SA aktywnie uczestniczy w wielu konsultacjach dotyczących perspektyw rozwoju idei smart grids i smart metering w Polsce, jak również obserwuje działania podejmowane w tym celu na szczeblu europejskim. W 2015 roku odbywały się konsultacje „Polityki Energetycznej Polski do 2050 roku”, w której wdrożenie smart meteringu zostało uwzględnione. Organizacjami działającymi na rzecz wsparcia procesów badawczych i rozwojowych dotyczących wdrożeń sieci smart grids w Polsce są: Konsorcjum Smart Power Grids Polska oraz Sekcja Inteligentne Sieci Energetyczne przy Krajowej Izbie Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji. Ministerstwo Gospodarki przyjęło dokument "Lista projektów strategicznych dla infrastruktury energetycznej", w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, w którym uwzględniono również projekty wdrożeniowe liczników smart i inwestycje w inteligentną energetykę.

Według prognoz na lata 2016–2019 szacowany jest ogólny wzrost w liczbie zamówień na europejskim rynku liczników smart. Dotyczyć ma on przede wszystkim wysokorozwiniętych krajów UE.

Główną barierą dla rozwoju technologii smart metering w Europie jest brak standaryzacji. W celu wyeliminowania tej przeszkody działania podejmują organizacje, które mają na celu kształtowanie europejskich standardów w tym zakresie. Apator SA jest członkiem następujących organizacji:

- ESMIG (European Smart Metering Industry Group),
- OSGP Alliance,
- G3-PLC Alliance,
- PRIME Alliance.

Segment automatyzacji sieci - linia aparatury łączeniowej:

W segmencie aparatury łączeniowej Apator SA jest uznanym na rynku producentem urządzeń do złożonych systemów bezpiecznego rozdziału energii elektrycznej.

Na kształtowanie się wielkości sprzedaży aparatury łączeniowej znaczący wpływ ma stan branży budowlanej, a w szczególności liczba wydanych pozwoleń na budowę. Popyt na rozłączniki i łączniki, które stosowane są w przyłączach elektrycznych, podstacjach oraz rozdzielniach kreowany jest w znacznym stopniu przez liczbę oddawanych do użytku budynków i mieszkań. Liczba wydanych pozwoleń na budowę wzrosła w 2015 roku o około 18% r/r, co oznacza że była największa od 7 lat. Należy zaznaczyć, że czynnikiem który znacząco wpłynął na taki wynik są zmiany w regulacjach prawnych. Mianowicie, w sierpniu 2014 roku i w czerwcu 2015 roku przyjęto nowelizacje prawa budowlanego, powodujące znaczne uproszczenie procedur związanych realizacją procesów inwestycyjnych.

Kluczową grupę odbiorców dla linii aparatury łączeniowej stanowią przedsiębiorstwa elektromontażowe i elektroinstalacyjne, prowadzące działalność integratorską w zakresie budowy sieci oraz złożonych urządzeń elektroenergetycznych takich jak podstacje czy rozdzielnice. Zasadniczą rolę w kształtowaniu wyników tego sektora mają inwestycje infrastrukturalne takie, jak nowe i modernizowane obiekty przemysłowe, budynki użyteczności publicznej, stadiony, osiedla mieszkaniowe, główne punkty zasilania (GPZ), nowe i modernizowane sieci elektroenergetyczne, budynki biurowe, obiekty targowe, hotele. Do największych firm działających na rynku integratorów (firmy elektroinstalacyjne i elektrobudowy) zaliczane są duże giełdowe przedsiębiorstwa, z którymi Apator SA współpracuje od wielu lat (np. ZPUE, Elektromontaże i inne).

Kolejną znaczącą grupą nabywców aparatury łączeniowej są duże hurtownie elektryczne, m.in. sieć hurtowni Elektro Omega, zrzeszająca ponad 30 członków (osobnych hurtowni do tej pory niezrzeszonych). Ponadto w 2015 r. dynamicznie rozwijała się sprzedaż internetowa, co przyczyniło się do lepszych wyników firm dystrybucyjnych

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 11
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

oferujących taką możliwość zakupu. Coraz częstszą praktyką rynkową jest również konsolidacja zakupów dokonywanych przez hurtownie, która polega na tworzeniu grup zakupowych współpracujących ze sobą w zakresie wspólnego prowadzenia negocjacji z dostawcami towarów i usług (Grupa TAK powołana przez Kaczmarek Electric, TIM oraz A-T).

W wyniku pogłębienia współpracy średnich i mniejszych podmiotów branży elektrotechnicznej powstała nowa izba branżowa KIGE – Krajowa Izba Gospodarcza Elektryki.

W linii aparatury łączeniowej Apator SA dokonał istotnego postępu w zakresie rozwoju nowych aparatów listwowych i kasetowych (rozłączniki) wyposażając je w moduły do zdalnej komunikacji oraz integrując dane dotyczące kontroli stanu tych aparatów z systemem nadzoru oferowanym przez Apator Elkomtech SA. Na targach ENERGETAB 2015 w Bielsku Białej grupa Apator zaprezentowała prototypową rozdzielnicę inteligentnej stacji Sn/nn czyniąc kolejny krok w kierunku zwiększenia stopnia obserwowalności sieci i jej automatyzacji. Ten nowy produkt opatrzony nową marką „4Grid view”, w sposób synergiczny wykorzystuje ofertę pomiarową, łączeniową oraz ICT grupy Apator w celu zaoferowania sektorowi energetycznemu wartości dodanej, która związana jest z uelastycznieniem zarządzania siecią i informatyzacją zasobów sieciowych oraz wsparciem dla niezawodności pracy sieci i polepszeniem jakości dostaw energii (np. zmniejszeniem współczynników SAIDI i SAIFI).

2.3. Analiza osiągniętych wyników finansowych Apator SA w 2015 roku

2.3.1. Realizacja prognozy wyników spółki Apator SA w 2015 roku

Spółka Apator SA nie publikuje jednostkowej prognozy wyników. Do wiadomości publicznej podawana jest prognoza wyników finansowych grupy Apator. Stopień zrealizowania tej prognozy jest opisany w Sprawozdaniu Zarządu z działalności grupy Apator w 2015 roku.

2.3.2. Ocena nietypowych czynników i zdarzeń mających wpływ na wyniki finansowe 2015 roku

Do istotnych czynników o nietypowym charakterze mających wpływ na osiągnięte wyniki Apator SA w 2015 roku zaliczono:

- znaczący wzrost kosztów produkcji w wyniku istotnej aprecjacji kursu USD - istotna część zakupów komponentów elektronicznych używanych do produkcji denominowana jest w USD (wpływ na koszty produkcji 4,3 mln zł),
- poniesienie zwiększonych kosztów w wysokości 0,7 mln zł wynikających z niezaplanowanych w budżecie na 2015 rok procesów akwizycyjnych,
- istotny spadek sprzedaży aparatury łączeniowej do Rosji o 3,3 mln zł zrekompensowany wzrostem sprzedaży tej aparatury w kraju.

2.3.3. Najważniejsze dokonania i niepowodzenia emitenta w roku obrotowym

Dokonania:

- wzrost przychodów ze sprzedaży w porównaniu z 2014 rokiem o 5,25% zrealizowany poprzez zwiększenie wolumenu sprzedaży w linii łączeniowej oraz liczników energii elektrycznej.
- uruchomienie działań mających na celu złagodzenie negatywnych skutków aprecjacji USD,
- podjęcie działań mających na celu złagodzenie negatywnych skutków spadku eksportu poprzez wzrost sprzedaży krajowej.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 12
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- wypracowanie zysku netto w wysokości 58.351 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2014 roku o 9.353 tys. zł (tj. o 19,09%), dzięki wyższym dywidendum od spółek zależnych.

Niepowodzenia:

- osiągnięto poziomy marż niższe niż w 2014 r., głównie na skutek wzrostu kosztów produkcji oraz zmiany mixu produktowego (znaczny wzrost udziału w sprzedaży niskomarżowych liczników energii elektrycznej).
- osłabienie sprzedaży eksportowej - zwłaszcza do Rosji, która stanowiła istotny rynek odbiorców.
-

2.3.4. Analiza i struktura sprzedaży

Przychody ze sprzedaży spółki Aparator SA ukształtowały się w 2015 r. na poziomie 195.978 tys. zł, czyli wyższym o 9.773 tys. zł w stosunku do 2014 roku (o 5,25%). W strukturze przychodów utrzymał się wysoki udział segmentu pomiarowego, który w powiązaniu z odnotowanym wzrostem w linii aparatury łączeniowej, korzystnie wpłynął na wielkość sprzedaży.

Znaczna część przychodów w segmencie pomiarowym (linia opomiarowania energii elektrycznej) osiągana jest w drodze wygranych przetargów ogłaszanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych. W odróżnieniu od linii opomiarowania energii elektrycznej, w linii aparatury łączeniowej nie występuje uzależnienie od odbiorców ze względu na ich rozproszenie, a największą grupą klientów stanowią hurtownie elektryczne.

W poniższej tabeli zaprezentowano strukturę sprzedaży według grup asortymentowych z podziałem na kraj i eksport.

Wyszczególnienie	2015 r.	2014 r.	Zmiana	Dynamika r/r
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Linia opomiarowania energii elektrycznej	116 742	116 943	-201	99,83%
<i>kraj</i>	109 350	108 672	678	100,62%
<i>eksport</i>	7 392	8 271	-879	89,37%
<i>udział eksportu w przychodach ogółem</i>	3,77%	4,44%		
Linia łączeniowa	79 236	69 262	9 974	114,40%
<i>kraj</i>	52 453	41 282	11 171	127,06%
<i>eksport</i>	26 783	27 980	-1 197	95,72%
<i>udział eksportu w przychodach ogółem</i>	13,67%	15,03%		
Przychody ogółem	195 978	186 205	9 773	105,25%
<i>kraj</i>	161 803	149 954	11 849	107,90%
<i>eksport</i>	34 175	36 251	-2 076	94,27%
<i>udział eksportu ogółem w przychodach ogółem</i>	17,44%	19,47%		

W sprzedaży ogółem w 2015 roku:

- sprzedaż produktów i usług wyniosła 189.221 tys. zł (wzrost o 7,86 %, tj. o 13.785 tys. zł r/r),
- sprzedaż towarów i materiałów: 6.757 tys. zł (spadek o 37,26%, tj. o 4.012 tys. zł r/r).

Sprzedaż towarów i materiałów z roku na rok w Aparator SA spada. Wynika to z faktu, iż dotychczas część elektronicznych liczników energii elektrycznej była produkowana w spółce zależnej Pafal SA, a następnie sprzedawana

Nazwa jednostki:	Aparator SA		Strona 13
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

przez Apator SA. Zgodnie z realizowaną strategią rozwoju, produkcja elektronicznych liczników energii elektrycznej z Pafal SA została przeniesiona do Apator SA w I kwartale 2015 roku.

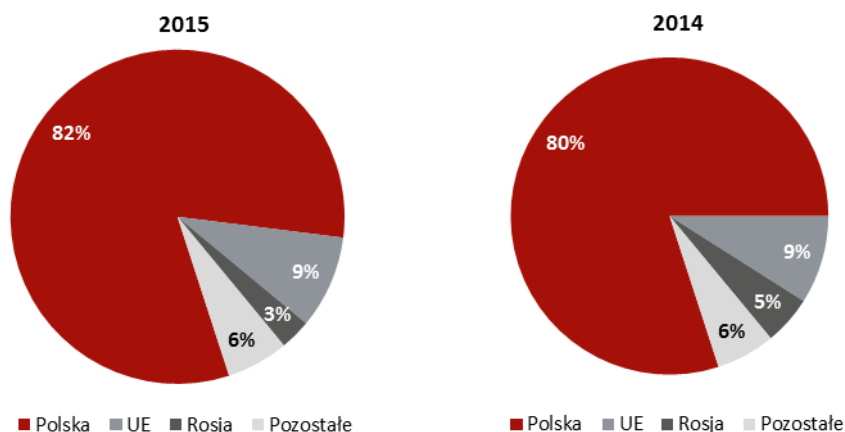
W 2015 roku względem 2014 roku nastąpiła nieznaczna zmiany struktury geograficznej sprzedaży w wyniku:

- wzrostu sprzedaży krajowej o 7,90%, tj. o 11.849 tys. zł r/r do poziomu 161.803 tys. zł związanej przede wszystkim ze wzrostem sprzedaży liczników energii elektrycznej oraz aparatury łączeniowej korzystającej ze sprzyjających warunków inwestycyjnych dla budownictwa,
- spadku sprzedaży na rynkach zagranicznych o 5,73%, tj. o 2.076 tys. zł r/r do poziomu 34.175 tys. zł, w tym:
  - do Unii Europejskiej na poziomie 18.466 tys. zł (spadek o 8,01%, tj. o 1.609 tys. zł r/r),
  - do pozostałych krajów na poziomie 15.709 tys. zł (spadek o 2,89%, tj. o 467 tys. zł r/r).

Spadek tej sprzedaży dotyczył zarówno aparatury pomiarowej (spadek o 879 tys. zł r/r) jak i łączeniowej (spadek o 1.197 tys. zł r/r). Jest on wynikiem zmniejszenia zamówień głównie z rynku litewskiego i rosyjskiego. W Rosji na skutek kryzysu politycznego oraz braku środków pieniężnych (także z powodu dewaluacji rubla) na realizację poważniejszych inwestycji, pojawia się coraz większa konkurencja rosyjska, która oferuje niższe ceny na niektóre produkty aparatury łączeniowej.

W wyniku powyższych zmian, udział eksportu w przychodach zmniejszył się z 19,5% do 17,4%.

Na poniższym diagramie przedstawiono sprzedaż w ujęciu geograficznym.

Spółka Apator SA dystrybuje swoje produkty przede wszystkim do odbiorców instytucjonalnych oraz przemysłu.

Odbiorcami, z którymi Apator SA w 2015 r. przekroczył wartość 10% swoich przychodów ze sprzedaży ogółem, są:

- PGE Dystrybucja SA – sprzedaż wyniosła 30.128 tys. zł, co stanowi 15,37% sprzedaży ogółem,
- Tauron Dystrybucja SA – sprzedaż wyniosła 24.889 tys. zł, co stanowi 12,70% sprzedaży ogółem.

Nie istnieją żadne formalne powiązania pomiędzy Apator SA, spółkami grupy Apator a:

- PGE Dystrybucja SA oraz spółkami tworzącymi Grupę PGE,
- Tauron Dystrybucja SA oraz spółkami tworzącymi Grupę Tauron.

2.3.5. Proces zakupów, źródła zaopatrzenia

Do największych dostawców spółki Apator SA w 2015 r. zakresie materiałów, usług i towarów należały:

- Wenzhou Textiles Foreign Trade Co. – materiały,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 14
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Reliance Technology Development Ltd. – materiały,
- FAP Pafal SA (spółka zależna) – usługi, towary (liczniki energii elektrycznej), materiały.

Żaden z dostawców nie przekroczył w 2015 r. wartości dostaw na poziomie co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem spółki Aparator SA.

W odniesieniu do miejsca zakupu materiałów, usług produkcyjnych i towarów 60% (63% w 2014 r.) zostało nabytych w kraju, tj. od podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Polsce. Import bezpośredni stanowił 40% (16% z Unii Europejskiej i 24% spoza UE); w 2014 r. były to odpowiednio 37% importu bezpośredniego (16% z Unii Europejskiej i 21% spoza UE).

W odniesieniu do struktury zakupów materiałów, towarów i usług największą grupę wartościowo stanowią komponenty elektroniczne, które wraz z elektrotechniką stanowią 50% (w 2014 r.: 45%). Drugą grupę materiałową stanowią tworzywa sztuczne, surowce chemiczne i ich pochodne, które mają 18% (w 2014 r.: 16%) udział. Kolejną istotną grupą są metale nieżelazne (miedź) z 12% udziałem (w 2014 r.: 10%), które są głównym surowcem wykorzystywanym do produkcji aparatury łączeniowej.

Sytuacja w zakresie cen materiałów w gospodarce światowej charakteryzowała się stabilnym poziomem cen komponentów elektroniki w 2015 roku oraz obniżką cen metali nieżelaznych (miedzi) w drugiej połowie 2015 roku (odnosząc się do waluty źródłowej USD). Jednakże deprecjacja PLN względem USD wpływała negatywnie na poziom cen komponentów elektronicznych w PLN i w znacznym stopniu redukowała obniżenie cen metali nieżelaznych (miedzi) w PLN.

Uzależnienie Aparator SA od dostawców:

Aparator SA jest uzależniony od producentów układów krzemowych (głównie mikrokontrolerów), co związane jest z brakiem odpowiedników o identycznych parametrach technicznych. Zatrzymanie dostaw od producenta w pierwszej fazie spowodowałoby konieczność zakupu tychże elementów w wyższych cenach z rynku dystrybucyjnego i brokerskiego (podwyższone ryzyko otrzymania układów przeterminowanych lub z recydingu), a po ich wyczerpaniu mogłoby nastąpić zatrzymanie produkcji liczników elektronicznych. Ewentualnym rozwiązaniem byłoby w oparciu o inne układy krzemowe wyprodukowanie innego typu już opracowanego licznika (za zgodą klienta) lub wdrożenie nowego licznika.

2.3.6. Jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

W 2015 r. spółka Aparator SA uzyskała następujące wyniki:

Rachunek wyników	2015 r.	2014 r.	Zmiana	Dynamika r/r
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	195 978	186 205	9 773	105,25%
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	144 586	134 445	10 141	107,54%
Zysk brutto na sprzedaży	51 392	51 760	-368	99,29%
Koszty sprzedaży	10 292	10 274	-18	100,18%
Koszty ogólnego zarządu	27 716	25 187	2 529	110,04%
Zysk na sprzedaży	13 384	16 299	-2 915	82,12%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	-1 524	-937	-587	162,65%
Zysk na działalności operacyjnej	11 860	15 362	-3 502	77,20%
EBITDA	23 236	24 890	-1 654	93,35%
Wynik na działalności finansowej	48 316	35 965	12 351	134,34%
Nazwa jednostki:	Aparator SA			Strona 15
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Rachunek wyników	2015 r.	2014 r.	Zmiana	Dynamika r/r
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Wynik przed opodatkowaniem	60 176	51 327	8 849	117,24%
Bieżący podatek dochodowy	-721	-540	-181	133,52%
Odroczony podatek dochodowy	-1 104	-1 789	685	61,71%
Zysk netto	58 351	48 998	9 353	119,09%
Wskaźniki rentowności				
Marża zysku brutto ze sprzedaży	26,22%	27,80%		
Marża zysku ze sprzedaży	6,83%	8,75%		
Marża EBITDA	11,86%	13,37%		
Marża zysku netto	29,77%	26,31%		

Na poziom wyników finansowych 2015 r. w odniesieniu do 2014 r. wpływ miały następujące czynniki i zdarzenia:

- wzrost udziału kosztu własnego sprzedaży w przychodach z 72% do 74% r/r wynikający z:
  - wzrostu kosztów produkcji - wzmocnienie kursu USD wobec PLN istotnie wpłynęło (wpływ brutto 4,3 mln zł) na koszty materiałowe (głównie komponenty elektroniczne nabywane w Azji),
  - spadających cen liczników energii elektrycznej (wysoka konkurencja),
  - zmiany mixu produktowego – spadek udziału wysokomarżowych płytek i ciepłomierzy, przy jednoczesnym ilościowym wzroście sprzedaży mniej rentownych asortymentów (komunalnych liczników energii elektrycznej),
- wzrost kosztów ogólnego zarządu o 10% r/r, na które wpływ miały zdarzenia jednorazowe na skutek poniesienia nakładów związanych z kosztami prowadzonych procesów akwizycyjnych, wzmocnienia funkcji finansowych i IT,
- wyższy poziom amortyzacji o 19% r/r, związany ze zrealizowanymi nakładami inwestycyjnymi,
- wyższy poziom wyniku na działalności finansowej głównie na skutek wyższych dywidend od spółek zależnych, dodatniego wyniku na różnicach kursowych, niższych kosztów związanych z obsługą kredytów.

W efekcie powyższych czynników nastąpił:

- spadek rentowności na poziomie zysku brutto na sprzedaży, zysku na sprzedaży i EBITDA,
- wzrost rentowności na poziomie zysku netto.

2.3.7. Analiza sytuacji finansowej

Stan środków pieniężnych na 31 grudnia 2015 r. wyniósł 2.409 tys. zł. Źródłem tych środków jest:

- stan środków pieniężnych na początek 2015 r.: 3.716 tys. zł;
- podstawowa działalność operacyjna: 16.970 tys. zł – wartość ta jest efektem:
  - korekt wyniku z działalności na kwotę 37.428 tys. zł (główna korekta to przychody z tytułu dywidendy, które uzyskane zostały ze spółek zależnych w wysokości 51.959 tys. zł),
  - zmian w kapitale obrotowym w wysokości -4.914 tys. zł (głównie: wzrost zaangażowania w zapasy o 9.572 tys. zł, wzrost należności o 1.833 tys. zł oraz wzrost zobowiązań o 2.381 tys. zł);
- działalność inwestycyjna: 35.914 tys. zł – wartość ta wygenerowana została z:
  - ograniczenia wydatków (brak wydatków inwestycyjnych w spółki zależne),
  - wydatków inwestycyjnych na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w wysokości 11.268 tys. zł,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 16
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- wpływu z dywidend od spółek zależnych w wysokości 51.959 tys. zł,
- wpływu ze sprzedaży akcji Pafal SA w celu ich umorzenia w wysokości 1.593 tys. zł,
- tytułu udzielonych pożyczek w wysokości 8.100 tys. zł na rzecz spółek zależnych Apator Rector sp. z o. o. i Apator Metrix SA,
- działalność finansowa: -54.191 tys. zł – wartość ta wynikała przede wszystkim z:
  - spłaty kredytów w wysokości 22.708 tys. zł z tytułu: spłaty dwóch rat kredytu długoterminowego w wysokości 11.250 tys. zł każdy,
  - wypłaconej dla akcjonariuszy dywidendy w wysokości 26.472 tys. zł (pozostała część dywidendy za 2014 r. oraz zaliczka na poczet dywidendy za 2015 r.).

Przedstawione przepływy pieniężne świadczą o pozytywnej sytuacji finansowej spółki Apator SA pozwalającej na inwestowanie i terminową spłatę zobowiązań.

Wskaźniki	Formuła	2015 r.	2014 r.
Dług netto (tys. zł)	kredyty i pożyczki – środki pieniężne i ekwiwalenty – udzielone pożyczki krótkoterminowe	97 665	122 181
Dług netto / EBITDA	kredyty i pożyczki – środki pieniężne i ekwiwalenty – udzielone pożyczki krótkoterminowe/EBITDA	4,20	4,91
Capex (tys. zł)	rzeczowe i niematerialne wydatki inwestycyjne	15 928	10 567
Kapitał obrotowy (tys. zł)	(aktywa bieżące – środki pieniężne) – (zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe – krótkoterminowe kredyty i pożyczki)	36 545	31 277

2.4. Inwestycje spółki Apator SA

2.4.1. Inwestycje w niefinansowy majątek

Wydatki inwestycyjne w Apator SA w niefinansowy majątek trwały w 2015 r. osiągnęły poziom 15,9 mln zł (w 2014 roku: 10,6 mln zł). Obejmowały one nakłady na maszyny i urządzenia oraz przyrządy do produkcji wyrobów w wysokości 10,6 mln zł. Pozostałe wydatki to nakłady na wartości niematerialne i prawne w wysokości 4,1 mln zł, w tym ponad połowa przeznaczona została na prace rozwojowe, oraz zadania budowlane i inne w wysokości 1,2 mln zł.

2.4.2. Inwestycje w finansowy majątek

W 2015 r. jednostkowo Apator SA nie dokonał żadnych inwestycji w zwiększenie finansowego majątku trwałego. Jedyną transakcją dokonaną przez Apator SA była sprzedaż spółce zależnej FAP Pafal SA 59.000 jej akcji własnych w celu ich umorzenia.

Szczegółowy opis zawarty jest w punkcie 1.3 niniejszego sprawozdania.

2.4.3. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Niefinansowy majątek:

Plan inwestycyjny na 2016 rok w niefinansowy majątek spółki Apator SA wynosi 15,0 mln zł, w tym głównie:

- 3,4 mln zł – inwestycje w nowe maszyny i urządzenia,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 17
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- 5,4 mln zł - przyrzady do produkcji wyrobów,
- 1,0 mln zł – zadania budowlane i inne,
- 0,4 mln zł – sprzęt IT,
- 4,8 mln zł – wartości niematerialne i prawne (w tym 2,6 mln zł koszty prac rozwojowych i 2,1 mln zł licencje i wdrożenia).

Źródłem finansowania powyższych inwestycji są środki własne spółki. Powyższe nakłady inwestycyjne znajdują się w możliwościach finansowych spółki Apator SA i nie zagrażają utrzymania jej płynności, a w szczególności w zakresie terminowego regulowania zobowiązań.

Finansowy majątek:

W chwili obecnej spółka Apator SA nie planuje na 2016 rok żadnej inwestycji w finansowy majątek trwały.

2.5. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Poniżej zaprezentowano ocenę zarządzania zasobami finansowymi ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

1) Zarządzanie zasobami finansowymi:

Głównymi aktywami finansowymi posiadanymi przez spółkę Apator SA są: środki na rachunkach bankowych, należności handlowe i inne należności. Główne ryzyko kredytowe spółki związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi. Ekspozycja kredytowa w tym zakresie jest rozłożona na dużą liczbę odbiorców.

Rzeczywiste i prognozowane przepływy pieniężne są na bieżąco monitorowane w celu wyeliminowania ryzyka kredytowego związanego z odroczonym terminem płatności dla kontrahentów spółki. Analizie podlegają wartość należności, terminy płatności, zabezpieczenia spłaty należności oraz kondycja finansowa klientów spółki.

W zakresie zarządzania zasobami finansowymi spółki na poziomie operacyjnym wprowadzono specjalne procedury. W celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka niewypłacalności klienta realizuje się instrukcję postępowania z należnościami i ich kontrolę, która:

- reguluje warunki sprzedaży,
- w zakresie monitorowania i windykowania należności wprowadza stosowne procedury,
- nakłada obowiązek weryfikowania sytuacji obecnych i potencjalnych klientów,
- udziela imiennych uprawnień do nadawania i zmieniania statusu klientów, blokowania zleceń, sprzedaży i zwalniania zleceń zablokowanych.

Narzędziem wspierającym kontrolę należności jest to system ERP LN (do końca 2014 r. zintegrowany system BaaN).

W Spółce wprowadzono procedury związane z ryzykiem niewypłacalności klientów, w tym m. in.:

- informacje na narady dyrekcyjne oraz kierownicze o poziomie należności przeterminowanych oraz zagrożonych odpisem aktualizującym;
- sporządzanie dla Zarządu i Dyrekcji cotygodniowej sytuacji finansowej zawierającej informacje o stanie należności wraz z wiekowaniem, poziomie zobowiązań, stanie kont bankowych, poziomie wykorzystania kredytów, wpływie środków pieniężnych oraz bieżących istotnych informacji związanych z finansami spółki;
- raportowanie wiekowania należności do biur sprzedaży;
- sporządzanie krótko i długoterminowego szczegółowego zestawienia przewidywanych przychodów i wydatków;

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 18
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- sporządzanie cotygodniowego raportu płynności finansowej na poziomie spółki i grupy Apator.

Ryzyka związane z kształtowaniem się zmiennych stóp procentowych oraz kursów walut ograniczają zasady określone w wytycznej korporacyjnej dla Apator SA i spółek grupy Apator, w ramach której określone zostały:

- rodzaje instrumentów zabezpieczających do wykorzystania i zasady ich stosowania, dopuszczalne poziomy wolumenu i bieżącego raportowania wszelkich zmian w zabezpieczeniach,
- zasady zabezpieczania wpływów i wypływów walutowych dla walut będących w obrocie Apator SA i spółek grupy Apator,
- zasady zabezpieczenia stopy odsetkowej IRS.

Dla wsparcia mechanizmów kontrolnych i jednolitego zarządzania ryzykiem finansowym w 2015 roku Apator SA powołał Komitet ds. Ryzyk Finansowych, w skład którego wchodzi pracownicy pionów finansowych Apator SA i spółek zależnych, którego zadaniem jest:

- monitorowanie zabezpieczenia ekspozycji walutowej, odsetkowej oraz polityki hedgingowej,
- rekomendowanie poziomu kursów budżetowych wraz z analizą zmian w kursach spot,
- analizowanie ryzyk przy zabezpieczaniu stóp IRS,
- analiza trendów i sytuacji na rynkach walutowych,
- bieżące raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej Apator SA oraz Zarządów grupy Apator i Rad Nadzorczych.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi jest ograniczone w związku z faktem, iż stroną tych transakcji są banki posiadające wysoką ocenę jakości kredytowej przygotowaną przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Obsługa elektronicznych systemów bankowych odbywa się wg zasad obowiązujących w bankach: weryfikacja uprawnień osób uprawnionych do obsługi systemów bankowych uniemożliwiająca samodzielne wykonywanie przelewów z kont bankowych spółki.

2) Ocena zasobów finansowych:

Poniższa tabela przedstawia analizę podstawowych wskaźników rentowności spółki Apator SA.

Marże	2015 r.	2014 r.	Zmiana
	%	%	p. p.
Zysk brutto na sprzedaży	26,22%	27,80%	-1,58%
Zysk na sprzedaży	6,83%	8,75%	-1,92%
EBIT	6,05%	8,25%	-2,20%
EBITDA	11,86%	13,37%	-1,51%
Zysk netto	29,77%	26,31%	3,46%

W 2015 roku wskaźniki rentowności są dodatnie na wszystkich poziomach, ale w porównaniu do roku ubiegłego ich poziom są niższe. Obniżenie wszystkich marż ma źródło w wyniku brutto na sprzedaży, a jego przyczyny są następujące:

- wzrost sprzedaży komunalnych liczników energii elektrycznej na rynku krajowym, charakteryzujących się wysoką presją cenową i marżową w obliczu silnej konkurencji,
- wzrost udziału kosztów wytworzenia sprzedanych produktów w przychodach z ich sprzedaży z 71% do 73%, wynikający z wpływu wzmocnienia kursu USD na koszty zakupu materiałów.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 19
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Z racji utrzymującej się tendencji, poziomy marż są konsekwentnie niższe r/r (przyczyny opisano w punkcie 2.3.6). Niekorzystny wpływ na poziom marż ma systematyczny wzrost udziału liczników komunalnych w całkowitych przychodach ze sprzedaży. Marże i ceny w tym segmencie sprzedaży cechuje znaczne ryzyko erozji z uwagi na silną presję konkurencyjnego rynku, przy jednoczesnym wzroście kosztów zakupu materiałów na skutek aprecjacji USD. W odpowiedzi na sytuację rynkową podjęto działania koncentrujące się na optymalizacji kosztów wytwarzania liczników energii elektrycznej oraz przeciwdziałaniu negatywnym skutkom umocnienia kursu USD m.in. poprzez rozszerzenie polityki hedgingowej o zabezpieczenia transakcji w walucie USD.

Spółka w 2015 roku finansowała swoją działalność w większym stopniu kapitałem własnym. W porównaniu do roku wcześniejszego w 2015 roku nastąpiło zwiększenie udziału kapitału własnego w sumie bilansowej o 5,50 p. p. Sposób finansowania działalności spółki Apator SA przedstawiony został w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	2015 r.	2014 r.	Zmiana
	%	%	p. p.
Udział kapitału własnego w sumie bilansowej	65,05%	59,54%	5,51
Udział kapitału obcego w sumie bilansowej	34,95%	40,46%	-5,51

Porównując sytuację na koniec 2015 r. z sytuacją na koniec 2014 r. wszystkie wskaźniki oceniające stan zadłużenia nie uległy znacznym zmianom i nie osiągają one poziomów mogących zagrozić płynności czy wypłacalności spółki. Poziom kredytowania rozłożony w czasie zarówno w zakresie spłaty rat jak i płatności odsetek dodatkowo skorelowany z terminami wpływów dywidend od spółek zależnych, pozwala spółce Apator SA w sposób bezpieczny realizować zobowiązania wynikające z bieżącej działalności.

Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują na spadek zadłużenia spółki Apator SA.

Wyszczególnienie	2015 r.	2014 r.	Zmiana
Wskaźnik bieżącej płynności	0,76	0,69	0,06
Wskaźnik płynności szybkiej	0,43	0,45	-0,03
Dług netto (w tys. zł) *	97 665	122 181	-24 516
Dług netto / LTM EBITDA *	4,20	4,91	-0,71

*) metodologia liczenia wskaźników została opisane w punkcie 2.3.7.

Informacja o przepływach pieniężnych zamieszczona w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych oraz w punkcie 2.3.7 niniejszego Sprawozdania, wskazuje na źródła pochodzenia i wielkość uzyskanych przez spółkę środków pieniężnych oraz kierunek ich wykorzystania.

3. Kredyty i pożyczki

3.1. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek

W 2015 r. spółka Apator SA nie zawierała umów dotyczących kredytów i pożyczek. Stan zadłużenia z tytułu kredytów zaciągniętych w latach poprzednich przedstawia poniższa tabela.

Kredyty	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.	Zmiana r/r	Dynamika r/r
Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 20	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

	wartość w tys. zł	struktura w %	wartość w tys. zł	struktura w %	tys. zł	%
Kredyty długoterminowe, w tym udzielone przez:	43 412	41,27%	65 912	51,53%	-22 500	65,86%
Bank Handlowy w Warszawie SA	43 412	100,00%	65 912	100,00%	-22 500	65,86%
Kredyty krótkoterminowe, w tym udzielone przez:	61 777	58,73%	61 990	48,47%	-213	99,66%
Bank Handlowy w Warszawie SA	44 864	72,62%	52 055	83,97%	-7 191	86,19%
Raiffeisen Bank Polska SA	16 913	27,38%	9 935	16,03%	6 978	170,24%
Podsumowanie	105 189	100,00%	127 902	100,00%	-22 713	82,24%

Wyżej wymienione kredyty zostały udzielone w walucie polskiej. W 2015 r. żaden bank nie wypowiedział spółce Apator SA umowy kredytowej, a spółka Apator SA wywiązywała się z zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych.

Szczegółowe warunki dotyczące umów kredytowych Apator SA zostały zamieszczone w punkcie 7.13 Roczne go jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2015 spółki Apator SA (Raport roczny R – 2015).

3.2. Informacje o udzielonych pożyczkach w danym roku obrotowym

W poniższej tabeli przedstawiono stan udzielonych pożyczek przez Apator SA.

Udzielone pożyczki	31 grudnia 2015 r.		31 grudnia 2014 r.		Zmiana r/r	Dynamika r/r
	wartość w tys. zł	struktura w %	wartość w tys. zł	struktura w %	tys. zł	%
Udzielone pożyczki długoterminowe	3 000	36,97%	0	0,00%	3 000	-
w tym: jednostkom powiązanim	3 000	100%	0	0,00%	3 000	-
Udzielone pożyczki krótkoterminowe	5 115	63,03%	2 005	100,00%	3 110	255,11%
w tym: jednostkom powiązanim	5 115	100%	2 005	100,00%	3 110	255,11%
Podsumowanie	8 115	100%	2 005	100,00%	6 110	404,74%

Pożyczki udzielone zostały przez Apator SA podmiotom zależnym:

Podmiot, któremu udzielono pożyczki	Tytułem	Kwota pożyczki wg umowy	Waluta	Data udzielenia pożyczki	Termin wymagalności	Stan na 31.12.2015 r.	Stopa procentowa
Apator Metrix SA	pożyczka udzielona na bieżącą działalność	2 000	tys. zł	2015-07-01	2016-06-30	2 004	WIBOR 1M + marża 0,90% w skali roku
Apator Rector sp. z o. o.	pożyczka udzielona na bieżącą działalność	3 000	tys. zł	2014-07-28	2017-06-27	3 007	WIBOR 1M + marża 0,90% w skali roku
	pożyczka udzielona na bieżącą	6 000	tys. zł	2015-11-12	2016-11-15	3 104	WIBOR 1M + marża 0,90%

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 21
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Podmiot, któremu udzielono pożyczki	Tytułem	Kwota pożyczki wg umowy	Waluta	Data udzielenia pożyczki	Termin wymagalności	Stan na 31.12.2015 r.	Stopa procentowa
działalność							w skali roku

Informacje dotyczące udzielonych pożyczek przez Apator SA zostały zamieszczone także w punkcie 7.8 Roczego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2015 spółki Apator SA (Raport roczny R – 2015).

Po okresie bilansowym, spółka Apator SA posiadała ponadto zadłużenie w postaci pożyczki od podmiotu zależnego Apator Elkomtech SA w wysokości 3.000 tys. zł. Pożyczka została udzielona w dniu 28 stycznia 2016 r. przy stopie procentowej równej sumie stopy WIBOR 3M oraz marży wysokości 1,3% w stosunku rocznym. Spłata pożyczki nastąpiła w dniu 14 marca 2016 r.

3.3. Informacja o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach

3.3.1. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach

Poręczenia otrzymane przez Apator SA od podmiotów spoza GK Apator:

- od dnia 17 września 2014 r. do listopada 2015 r. Apator SA był stroną umowy poręczenia udzielonego do kwoty 400 tys. zł przez p. Jacka Waksmundzkiego (poręczenie wygasło po zwróceniu gwarancji należytego wykonania udzielonej przez Raiffeisen Bank S.A.)

Poręczenia otrzymane przez Apator SA od podmiotów zależnych:

- spółka zależna Apator Powogaz SA udzieliła poręczenia cywilno – prawnego dla Apator SA do kwoty 100 mln zł. Poręczenie stanowiło zabezpieczenie spłaty kredytu długoterminowego zaciągniętego na nabycie spółki Apator Elkomtech SA i zostało udzielone w dniu 20 marca 2014 roku na okres do 30 czerwca 2019 roku. Prowizja należna spółce Apator Powogaz SA z tytułu udzielenia poręczenia wynosiła 0,8% w stosunku rocznym. Poręczenie w dniu 9 grudnia 2015 r. zostało zniesione, ze względu na spełnienie warunku umowy polegającego na kształtowaniu się wskaźnika Dług/EBITDA (liczony dedykowanym przez bank wzorem) dla spółki Apator SA poniżej poziomu 3,5 przez kolejne dwa kwartały kalendarzowe.

Poręczenia udzielone przez Apator SA podmiotom zależnym:

- spółce Apator Rector sp. z o.o. do kwoty 23 mln zł dotyczącego spłaty dwóch kredytów zaciągniętych w Banku Millennium na podstawie umów: o kredyt w rachunku bieżącym do dnia 27.12.2016 r. (6 mln zł) i o kredyt rewolwingowy do dnia 27.12.2016 r. (17 mln zł). Prowizja z tytułu udzielenia poręczenia wynosi 0,8% w stosunku rocznym za każdy rozpoczęty kwartał.

3.3.2. Informacja o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym gwarancjach

Na dzień 31 grudnia 2015 r. spółka Apator SA posiadała aktywne gwarancje wystawione przez TU Hermes S.A.:

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 22
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 5.135 tys. zł maksymalnie do 30 stycznia 2018 roku,
- z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 1.288 tys. zł maksymalnie do 30 czerwca 2017 roku,
- z tytułu wadium w wysokości 1.450 tys. zł, maksymalnie do 31 stycznia 2016 roku.

Ponadto spółka Apator SA:

- w dniu 28.09.2015 r zleciła bankowi Raiffeisen Bank wystawienie gwarancji należytego wykonania umowy obowiązującej do dnia 30.10.2017 r. na kwotę 900 tys. zł przez podmiot zależny Apator Rector sp. z o.o. dla RWE Group Business Services Polska sp. z o.o. Apator SA otrzyma od Apator Rector sp. z o.o. prowizję w wysokości poniesionych na rzecz banku kosztów oraz wynagrodzenia w wysokości 5% od kwoty udzielonej gwarancji.
- udzieliła National Industry Group Ltd. gwarancji na kwotę 4,5 mln GBP (tj. 26,9 mln zł) celem zabezpieczenia spłaty przez spółkę zależną Apator Metrix SA odroczonej w czasie płatności za udziały GWI. Gwarancja udzielona została na okres do 2020 roku. Apator SA otrzymuje od Apator Metrix SA prowizję w wysokości 0,8% w skali roku z tytułu udzielenia gwarancji.
- spółka Apator SA otrzymała w dniu 23 kwietnia 2015 roku gwarancję płatniczą na kwotę 400 tys. zł, wystawioną przez Exatel S.A., z terminem do 22 kwietnia 2016 roku.

4. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Prowadzone postępowania (w tym dwa lub więcej postępowań) dotyczące zobowiązań lub wierzytelności spółki Apator SA lub jednostek od niej zależnych, toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące emitenta i spółek zależnych nie stanowią 10% kapitałów własnych emitenta.

5. Informacja o transakcjach zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W 2015 r. spółka Apator SA lub inna jednostka od niej zależna nie zawierała żadnych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które byłyby zawarte na warunkach innych niż rynkowe.

Transakcje spółki Apator SA i jednostek zależnych z podmiotami powiązаныmi w okresie od stycznia do grudnia 2015 r. obejmowały transakcje, które są typowe, zawierane na warunkach rynkowych, a ich charakter wynika z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Apator SA i jednostki zależne. Współpraca pomiędzy spółkami grupy Apator odbywa się na warunkach rynkowych i dotyczy głównie:

- ciepłomierzy – współpraca Apator SA i Apator Powogaz SA,
- wodomierzy, ciepłomierzy i podzielników kosztów – współpraca pomiędzy spółkami grupy Apator Powogaz,
- wyprasek z tworzyw sztucznych do gazomierzy – współpraca Apator SA i Apator Metrix SA,
- sprzedaży eksportowej na rynek niemiecki i do innych krajów poprzez Apator GmbH – Apator SA, Pafal SA, Apator Metrix SA,
- elektronicznych liczników energii elektrycznej – współpraca pomiędzy Apator SA i FAP Pafal SA realizowana od 2010 r. do końca I kwartału 2015 r.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 23
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W zakresie działalności finansowej pomiędzy spółkami grupy Apator przekazywane są dywidendy. W 2015 roku Apator SA otrzymał od spółek zależnych dywidendy w łącznej wysokości 51.959 tys. zł, tj. o 30% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dywidendy od spółek obejmowały następujące kwoty:

- 50.381 tys. zł z wyników roku 2014,
- 1.578 tys. zł zaliczki na poczet dywidendy wypłaconej przez Apator Mining z wyników 2015 r.

Z kolei spółka Apator SA wypłaciła spółce zależnej Apator Mining sp. z o. o. następujące dywidendy:

- 1.800 tys. zł z tytułu drugiej części dywidendy z zysku za rok 2014,
- 1.080 tys. zł z tytułu zaliczki na poczet dywidendy z wyników roku 2015.

6. Informacja o zawartych umowach znaczących dla działalności emitenta

6.1.1. Umowy zawarte między spółką Apator SA a osobami zarządzającymi

W spółce Apator SA nie występują żadne nietypowe umowy zawarte pomiędzy spółką a osobami zarządzającymi, w zakresie rekompensaty w przypadku:

- rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny,
- gdy odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.

Osoby zarządzające spółką Apator SA są pracownikami spółki na podstawie umowy o pracę. W przypadku rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska strony regulują swoje zobowiązania na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów, w tym w szczególności prawa pracy. W przypadku wypowiedzenia umowy o pracę członkom zarządu przysługują odprawy w wysokości nie wyższej niż 6-miesięczne wynagrodzenie zasadnicze.

6.2. Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami

Spółka Apator SA nie posiada informacji o jakichkolwiek umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami.

6.3. Umowy handlowe

W 2015 r. spółka Apator SA samodzielnie nie zawierała żadnej znaczącej umowy handlowej tj. o wartości ponad 10% kapitałów własnych Apator SA..

Najistotniejsze umowy zawierane w 2015 r. przez Apator SA to:

- umowa na kwotę 21,3 mln zł dotycząca dostaw liczników energii elektrycznej dla RWE Stoen Operator sp. z o. o. zawarta w dniu 14 stycznia 2015 r.,
- umowa na kwotę 26,9 mln zł dotycząca dostaw liczników energii elektrycznej dla Tauron Dystrybucja SA zawarta w dniu 2 grudnia 2015 r.

Po okresie sprawozdawczym Apator SA zawarł umowę znaczącą tj. o wartości powyżej 10% kapitałów własnych:

- w dniu 1 lutego 2016 r. zawarta została umowa z PGE (ośmioma oddziałami), której przedmiotem jest dostawa jednofazowych i trójfazowych liczników energii elektrycznej o wartości 31,7 mln zł w 2016 r. z opcją dostaw na 2017 r. o wartości 39,8 mln zł.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 24
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.4. Umowy współpracy lub kooperacji

Spółka Apator SA nie zawierała znaczących umów w zakresie współpracy lub kooperacji.

6.5. Umowy ubezpieczenia

Apator SA posiada zawarte kompleksowo dla spółek grupy kapitałowej umowy ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej. Od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. obowiązuje kolejny kompleksowy program w tym zakresie, obejmujący:

1) Umowy zawarte z grupą ubezpieczycieli PZU SA/STU Ergo Hestia SA dotyczące ubezpieczenia:

- odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzoną działalnością i wprowadzeniem do obrotu produktu ,
- mienie od wszystkich ryzyk,
- utraty zysku na bazie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk,
- maszyn od uszkodzeń,
- maszyn elektrycznych od szkód elektrycznych,
- sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk,
- mienia w transporcie na terenie kraju i zagranicą.

Łączna wartość składek spółek z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 521 tys. zł, natomiast łączna suma ubezpieczenia wynosi 697 mln zł (wartości te dotyczą okresu od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r).

2) Umowy zawarte z PZU SA dotyczące ubezpieczenia:

- komunikacyjnego,
- w podróży.

Łączna wartość składek spółek z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 77 tys. zł, natomiast łączna suma ubezpieczenia wynosi 2,9 mln zł (wartości te dotyczą okresu od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r)

3) Ponadto zostały zawarte umowy z:

- AIG Europe Limited Sp. z o.o. - w ramach polisy podstawowej,
- ACE European Group Ltd. Sp. z o. o., HCC International Insurance Company PLC oraz TUiR Allianz Polska SA - w ramach polisy nadwyżkowej w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności członków władz spółek.

Łączna wartość składek spółek z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 110 tys. zł, natomiast łączna suma ubezpieczenia wynosi 100 mln zł (wartości te dotyczą okresu od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.).

Umowy ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej nie zawierają zapisów dotyczących specyficznych warunków, które odbiegałyby od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

7. Perspektywy i czynniki rozwoju działalności z uwzględnieniem elementów strategii

Spółka Apator SA działa zgodnie ze strategią rozwoju GK Apator na lata 2014 – 2019. Rozwój działalność spółki Apator SA skupiony jest w dwóch podstawowych segmentach GK Apator:

- systemy i urządzenia pomiarowe (w linii biznesowej opomiarowanie energii elektrycznej),
- automatyzacji pracy sieci (zdalny monitoring i sterowanie, automatyka i zabezpieczenia, inteligentna aparatura łączeniowa).

Pośród czynników, które w największym stopniu będą determinować rozwój Apator SA (w ramach grupy Apator) w perspektywie co najmniej kolejnego roku obrotowego należy wymienić:

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 25
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- realizację celów strategicznych przedstawionych w Strategii grupy Apator na lata 2014 – 2019,
- podjęcie działań mających na celu obniżenie technicznego kosztu wytworzenia – zmiana konstrukcji komunalnych liczników energii elektrycznej,
- wdrażanie działań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom umocnienia kursu USD (renegocjacja cen, wdrażania zamienników, inicjatywy technologiczne, nowa polityka hedgingowa),
- proces integracji biznesowej w segmencie automatyzacji sieci elektroenergetycznej w ramach smart grid (linie: sterowania i nadzoru nad siecią elektroenergetyczną, łączeniowa, ICT),
- rozwój funkcji grupowych (finanse, marketing, informatyka, rozwój kadr, zakupy) w celu polepszenia sprawności operacyjnej.

8. Czynniki ryzyka i zagrożeń dla podmiotu dominującego oraz jego grupy kapitałowej

Apator SA zarządza grupą kapitałową i w związku z tym ryzyka w odniesieniu wyłącznie do spółki Apator SA są znacznie węższe niż w stosunku do grupy kapitałowej. W związku z powyższym w niniejszym sprawozdaniu zaprezentowane zostały ryzyka odnoszące się do całej grupy.

Najistotniejsze ryzyka i zagrożenia zidentyfikowane dla podmiotu dominującego i grupy kapitałowej są następujące:

I. Ryzyka strategiczne

1) Ryzyko nieosiągnięcia celów strategicznych

Realizując przyjętą strategię rozwoju, Zarząd Apator SA widzi pewne ryzyka związane z:

- opóźnieniem integracji produktowej w segmencie smart grid w wyniku opóźnień w realizacji kontraktów długoterminowych przez Apator Rector sp. z o. o. (linia ICT) dla energetyki zawodowej.
Działania: wdrożono program naprawczy przy udziale firmy zewnętrznej specjalizującej się w restrukturyzacji trudnych kontraktów długoterminowych, dokonano w 2015 r. zmian w Zarządzie spółki. Ponadto podmiot dominujący udziela wsparcia organizacyjnego oraz wsparcia finansowego, niezbędnego dla utrzymania płynności finansowej spółki,
- spadkiem rentowności w linii liczników energii elektrycznej i gazu.
Działania: poszukiwanie i wdrażanie działań naprawczych mających na celu obniżenie kosztów wytwarzania liczników.
- opóźnieniami we wdrożeniu technologii związanych ze smart meteringiem na rynku polskim.

2) Ryzyka związane z integracją przejętych podmiotów w ramach realizowanych procesów akwizycyjnych są następujące:

- w ramach segmentu automatyzacji pracy sieci - integracja rozwiązań oferowanych przez spółki tego segmentu oraz wypracowanie pozycji lidera przez spółkę Apator Elkomtech SA,
- dla linii woda i ciepło – industrializacja rozwiązań w zakresie wodomierzy ultradźwiękowych zaprojektowanych przez Apator Miitors ApS
- dla linii gaz –ryzyko związane z wejściem na rynek brytyjski przez spółkę GWi wraz z Apator Metrix SA w zakresie gazomierzy inteligentnych.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 26
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

II. Ryzyka operacyjne:

1) Ryzyko związane z realizacją długoterminowych umów

Ryzyko dotyczy realizacji istotnych umów z klientami zagranicznymi, szczególnie w ramach przetargów zagranicznych. Ryzyko wiąże się z niedotrzymaniem standardów jakościowych produktów oraz terminów dostaw, które w konsekwencji mogą doprowadzić do nałożenia wysokich kar umownych oraz utraty dobrego wizerunku grupy.

2) Ryzyka gospodarcze

Ryzyko związane jest z dużym udziałem eksportu grupy Apator i dotyczy sytuacji gospodarczej panującej na głównych rynkach eksportowych, szczególnie Rosji. Ponadto przejściowo może mieć wpływ również sytuacja w Polsce związana ze zmianą władz w spółkach pozostających pod kontrolą Skarbu Państwa. Może to spowodować przejściowe spowolnienie w realizacji programów inwestycyjnych lub częściową zmianę ich kierunków.

3) Ryzyko poziomu jakości

Grupa Apator wdraża w szerokim zakresie nowe produkty (np. liczniki smart, ultradźwięki) i rozwiązania (np. technologie komunikacyjne), co wiąże się z ryzykiem ewentualnych wad jakościowych z uwagi na zakłócenia technologiczne wymuszające częste zmiany produktu.

4) Ryzyko komodytyzacji rozwiązań i technologii

Ryzyko związane jest z szerokim upowszechnieniem nowych rozwiązań i technologii oraz dynamicznym postępem technologicznym, które prowadzi do presji na obniżanie kosztów i cen produktów lub usług w wyniku dostosowania się do sytuacji rynkowej.

5) Ryzyka regulacyjne, ryzyka braku standardów technicznych dla nowoczesnych technologii (smart metering, automatyzacja sieci)

Ryzyko dotyczy możliwości zmian regulacji prawnych w otoczeniu grupy kapitałowej lub sytuacji, w których istnieją niejasne regulacje lub ich brak. Ryzyko związane jest również z brakiem standardów i specyfikacji technicznych dla nowoczesnych technologii, częstej zmiany tych wymagań podczas realizacji rozpoczętych kontraktów, które prowadzą do ograniczenia elastyczności i szybkości reagowania biznesu i wprowadzania dodatkowych odpowiedzialności na zarządzających. Ze względu na to, że proces oczekiwania na zatwierdzenie nowych wymagań/specyfikacji, prekwalfikacji lub certyfikacji w segmentach „Smart Metering” i „Smart Grids” może być długi i niezależny od firmy, może to skutkować opóźnieniami we wprowadzaniu produktów na rynek albo opóźnieniami realizacji harmonogramu zawartych już długoterminowych kontraktów.

Grupa ogranicza powyższe ryzyko angażując się we współpracę z polskimi i europejskimi organizacjami branżowymi (np. PTPiREE, KIGEIT, KSPG, ESMIG, G3-PLC Alliance, PRIME Allinace, OSGP Alliance (ESNA), które mają realny wpływ na kreowanie i zatwierdzanie standardów technicznych i regulacje branżowe.

6) Ryzyko utraty kluczowych pracowników

Sektor zaawansowanych technologii, w którym działa grupa Apator opiera się na kompetencjach i wiedzy jej kluczowych pracowników, przede wszystkim w działach R&D oraz kluczowej kadry zarządzającej.

W celu minimalizacji ryzyka wdrażany jest program projektów HR, obecnie dla linii biznesowych dedykowanych do obsługi energetyki zawodowej.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 27
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

III. Ryzyka finansowe:

1) Ryzyka walutowe, ich wpływ na wzrost kosztów produkcji

Grupa Apator osiąga przychody na rynkach zagranicznych, jak również importuje materiały i komponenty, w związku z powyższym jej wyniki uzależnione są od kształtowania się kursów walutowych.

Tendencja w zakresie kształtowania się kursu PLN/USD w 2015 roku była niekorzystna dla grupy Apator i spowodowała znaczący wzrost kosztów materiałowych. Deprecjacja PLN względem USD zapoczątkowana w II półroczu 2014 r. ze szczególnym nasileniem na przełomie roku 2014 i 2015, spowodowała wzrost poziomu cen surowców i materiałów. Średni kurs PLN/USD w okresie czterech kwartałów 2015 r. wyniósł 3,77; podczas gdy średni kurs USD/PLN w analogicznym okresie roku poprzedniego wyniósł 3,15.

W zakresie kształtowania się waluty EUR w stosunku do PLN niekorzystna tendencja z I półrocza 2015 r., która wpływała na obniżenie wpływów eksportowych, została zahamowana i w IV kwartale nastąpiło umocnienie się waluty euro.

W celu minimalizacji ryzyka walutowego, grupa Apator od wielu lat prowadzi politykę zabezpieczeń w zakresie kursu EUR oraz począwszy od II półrocza 2015 r. rozszerzyła politykę zabezpieczeń również o walutę USD.

Stan kontraktów terminowych zabezpieczających walutę EUR na dzień 31 grudnia 2015 r. w grupie Apator wynosił 41 500 tys. EUR z następującymi terminami realizacji:

- w 2016 r.: 25 090 tys. EUR po średnioważonym kursie 4,32 zł,
- w 2017 r.: 16 410 tys. EUR po średnioważonym kursie 4,30 zł.

Średnioważony kurs realizacji wszystkich kontraktów w EUR na lata 2016 – 2017 wynosi 4,31 zł.

Stan transakcji zabezpieczających USD na dzień 31 grudnia 2015 r. w grupie Apator wynosił 7 120 tys. USD z terminem realizacji w 2016 r. po średnioważonym kursie 3,90 zł.

Stan kontraktów terminowych zabezpieczających walutę EUR na dzień 31 grudnia 2015 r. w spółce Apator SA wynosił 4 840 tys. EUR przy średnioważonym kursie 4,32 zł z następującymi terminami realizacji:

- w 2016 r.: 2 200 tys. EUR po średnioważonym kursie 4,34 zł,
- w 2017 r.: 2 640 tys. EUR po średnioważonym kursie 4,31 zł.

Stan transakcji zabezpieczających USD na dzień 31 grudnia 2015 r. w spółce Apator SA wynosił 5 960 tys. USD z terminem realizacji w 2016 r. po średnioważonym kursie 3,90 zł.

2) Ryzyko związane z płynnością finansową

Ryzyko zarządzane jest poprzez bieżącą i okresową analizę spływu należności, jak i terminowe regulowanie zobowiązań, utrzymanie odpowiednich poziomów kowenantów określonych w umowach kredytowych.

Grupa Apator posiada prawidłową płynność finansową, natomiast w ramach grupy, jednostkowo, bez wsparcia podmiotu dominującego, problemy z płynnością posiadałaby spółka Apator Rector sp. z o.o.

3) Ryzyko podatkowe

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania istotnych kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 28
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Dostarczanie zaawansowanych technologicznie wyrobów dla najbardziej wymagających klientów w Polsce i za granicą RP, jest aktualnie istotnym czynnikiem rozwoju biznesu w grupie, przynoszącym stabilne zyski, niemniej z uwagi na osiągniętą skalę i tempo rozwoju, a także na fakt, że złożoność przedmiotu realizacji umów na dostawy produktów wymaga niejednokrotnie udziału w międzynarodowych konsorcjach, automatycznie zwiększa związane z prowadzeniem działalności międzynarodowej ryzyka finansowe. Jednym z elementów ryzyka są ryzyka podatkowe związane z przepływem towarów pomiędzy firmami współpracującymi w ramach realizacji umów i pochodzącymi z różnych krajów i towarzyszącymi tym transakcjom interpretacjami podatkowymi.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe. Grupa Apator stoi na stanowisku, że utworzono odpowiednie rezerwy w odniesieniu do prawdopodobnych i możliwych do kwantyfikacji ryzyk zobowiązań.

IV. Inne kategorie ryzyka:

Ryzyko organizacji grupy Apator i zarządzania korporacyjnego

Ryzyko związane z nieefektywną współpracą pomiędzy spółkami grupy Apator w zakresie procesów zarządczych, sprawozdawczości oraz zarządzania informacją. Może to mieć negatywny wpływ na działalność grupy poprzez niepełną realizację celów strategicznych lub wydłużony proces ich realizacji.

Kontrola biznesowa w grupie Apator realizowana jest poprzez nadzór właścicielski, ustanowione prawo wewnętrzne w formie wytycznych korporacyjnych, działalność komitetów powołanych w ramach grupy Apator, kontroling oraz działania CFO.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 29
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

9. Ład korporacyjny

Do końca 2015 roku obowiązywał zbiór zasad ładu korporacyjnego, ujęty w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW”, stanowiący załącznik do Uchwały Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 r.

Począwszy od 1 stycznia 2016 roku obowiązującym zbiorem zasad ładu korporacyjnego są „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, które uchwalone zostały na mocy Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 r.

Aktualny zbiór zasad ładu korporacyjnego oraz jego archiwalne wersje dostępne są na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych SA w Warszawie pod adresem: https://www.gpw.pl/dobre_praktyki_spolek_regulacje.

9.1. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w 2015 roku

Spółka Apator SA w 2015 roku przestrzegała zasad ładu korporacyjnego, które ujęte zostały w "Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW", stanowiące załącznik do Uchwały Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku, za wyjątkiem:

- zasady I.12. w zakresie zapewnienia akcjonariuszom możliwości wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Uzasadnienie: Zarząd Apator SA powziął decyzję o niewdrożeniu tej zasady z powodu braku zainteresowania akcjonariuszy powyższym rozwiązaniem oraz koniecznością poniesienia stosownych nakładów finansowych związanych z dostosowaniem infrastruktury technicznej.

- zasady III.6 w zakresie spełnienia kryteriów niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką przez przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej.

Uzasadnienie: W związku z zakończeniem kadencji Rady Nadzorczej Apator SA oraz dokonaniem w dniu 22 czerwca 2015 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Apator SA wyboru nowego składu Rady Nadzorczej, w którym tylko jeden członek spełnia kryterium niezależności, spółka przestała spełniać zasadę nr III.6 od dnia 23 czerwca 2015 r.

- zasady IV.10 w zakresie udziału akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.

Uzasadnienie: W związku z koniecznością poniesienia przez spółkę dodatkowych kosztów oraz brakiem zainteresowania akcjonariuszy powyższym rozwiązaniem Zarząd Apator SA podjął powyższą decyzję o niewdrażaniu zasady. W celu umożliwienia akcjonariuszom zapoznania się z przebiegiem obrad, spółka dokonuje zapisu przebiegu obrad w formie wideo i upublicznia go na swojej stronie internetowej pod adresem www.apator.com.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 30
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

9.2. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące od 2016 roku

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązują zasady ładu korporacyjnego zawarte w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016”, które uchwalone zostały na mocy Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku..

Według Zbioru Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 spółka stosuje wszystkie rekomendacje za wyjątkiem poniższej:

- rekomendacji IV.R.2: „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”.

Uzasadnienie: powyższa rekomendacja nie jest stosowana z uwagi na uwarunkowania prawne jak i techniczne. Statut Apator SA w kształcie obecnie obowiązującym nie przewiduje możliwości brania udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w szczególności poprzez dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym. W celu umożliwienia akcjonariuszom zapoznania się z przebiegiem obrad, spółka dokonuje transmisji obrad w czasie rzeczywistym, a zapis przebiegu obrad w formie video umieszczany jest na stronie internetowej pod adresem www.apator.com.

Dodatkowo, w zakresie zasad szczegółowych, spółka nie stosuje jednej zasady:

- II.Z.3: „Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4”.

Uzasadnienie: w dniu 22 czerwca 2015 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki dokonało wyboru sześciu członków Rady Nadzorczej na nową 5-letnią kadencję, z których jeden spełnia kryteria niezależności określone w zasadzie II.Z.4.

9.3. Akcjonariusze Apator SA posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Poniżej przedstawiono akcjonariuszy Apator SA posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (powyżej 5% głosów na walnym zgromadzeniu) wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2015 roku.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.					
	Akcje imienne	Akcje na okaziciela	Suma akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale	Udział w głosach
Mariusz Lewicki	1 164 669	889 331	2 054 000	5 548 007	6,20%	9,94%
Tadeusz Sosgórnik	993 102	907 401	1 900 503	4 879 809	5,74%	8,75%
Danuta Guzowska	954 214	566 065	1 520 279	4 382 921	4,59%	7,86%
Zbigniew Jaworski	760 848	585 537	1 346 385	3 628 929	4,07%	6,50%

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 31
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.					
	Akcje imienne	Akcje na okaziciela	Suma akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale	Udział w głosach
Apator Mining sp. z o. o.	0	3 600 000	3 600 000	3 600 000	10,87%	6,45%
Janusz Marzygliński	818 092	216 612	1 034 704	3 488 980	3,13%	6,25%
Pozostali	2 869 686	18 781 471	21 651 157	30 260 215	65,40%	54,25%
Podsumowanie	7 560 611	25 546 417	33 107 028	55 788 861	100%	100%

9.4. Dywidenda

Dywidenda z zysku za rok 2014:

Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 22 czerwca 2015 roku podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy z wypracowanego zysku za rok obrotowy 2014 w łącznej kwocie 26 485 622,40 zł. Dywidenda dla akcjonariuszy wyniosła 0,80 zł brutto na 1 akcję. W dniu 12 grudnia 2014 roku wypłacono zaliczkę na poczet tej dywidendy w wysokości 0,30 zł brutto na 1 akcję, zaś pozostałą zadeklarowaną część (tj. w wysokości 0,50 zł brutto na 1 akcję) wypłacono w dniu 14 lipca 2015 roku.

Deklaracja wypłaty dywidendy z zysku za rok 2015:

Deklarowana łączna kwota dywidendy z wypracowanego zysku za rok obrotowy 2015 ma wynosić 33 107 028 zł, co oznacza wypłatę 1 zł brutto na jedną akcję. Ostateczną decyzję podejmą akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które zaplanowane jest na 13 czerwca 2016 roku. W dniu 18 listopada 2015 roku Zarząd Apator SA zdecydował o wypłacie zaliczki na poczet dywidendy za 2015 rok w łącznej kwocie 9 932 108,40 zł, co daje 0,30 zł brutto na jedną akcję. Zaliczkę wypłacono w dniu 18 grudnia 2015 roku.

9.5. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Jednostkowe sprawozdania finansowe spółki Apator SA oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy Apator sporządzane są przez Dział Księgowości i Podatków spółki Apator SA, funkcjonujący w pionie Dyrektora ds. Finansowych. Sprawozdania te sporządzane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. Ponadto sporządzane sprawozdania finansowe oparte są o Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Sprawozdawczość i księgowość w spółkach Pafal SA, Apator Metrix SA, Apator Powogaz SA i Apator Control Sp. z o. o. odbywa się z wykorzystaniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania BaaN IV, zaś spółka Apator SA wykorzystuje od 1 stycznia 2015 r. nowszą, kompatybilną wersję systemu ERP Infor LN, których konfiguracja odpowiada obowiązującym w Apator SA zasadom rachunkowości oraz zawiera instrukcje i mechanizmy kontrolne zapewniające spójność i integralność danych, w tym m.in.: kontrole spójności danych, kontrole uprawnień. Obecnie trwają intensywne prace nad uruchomieniem wdrożenia Infor LN ERP w firmie Apator Elkomtech SA i Apator Rector sp. z o.o. (planowana data zakończenia wdrożenia to 31 grudnia 2016 roku). Zintegrowany System Zarządzania umożliwia kontrolę prawidłowości zaewidencjonowanych operacji, pozwala na identyfikację osób wprowadzających i akceptujących poszczególne transakcje. Dostęp do danych finansowych jest ograniczony przez system uprawnień.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 32	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Uprawnienia dostępu do systemu są nadawane w zakresie zależnym od przypisanej roli i zakresu odpowiedzialności danej osoby i podlegają ścisłej kontroli.

Każda ze spółek wchodzących w skład grupy Apator prowadzi politykę rachunkowości w oparciu o wspólne zasady (polityka rachunkowości) przyjęte w grupie. Określają one główne zasady ewidencji zdarzeń. Jednakże podstawowymi elementami procesu sporządzania sprawozdań są przyjęte dla wszystkich podmiotów grupy Apator wspólne zasady rachunkowości, oparte głównie o rozwiązania stosowane w podmiocie dominującym Apator SA. W konsekwencji prowadzonej ewidencji powstają księgi rachunkowe poszczególnych spółek grupy, będące w dalszej kolejności podstawą sporządzenia jednostkowych sprawozdań finansowych przez wszystkie podmioty grupy. Jednostkowe sprawozdania finansowe są podstawą do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań grupy Apator. W procesie konsolidacji sprawozdań stosowane są jednolite zasady i procedury konsolidacji danych finansowych, zapewnione między innymi poprzez ujednolicone elektroniczne raporty, automatyczne walidacje spójności danych w tych raportach.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych zidentyfikowano następujące ryzyka:

- błędnych danych wejściowych,
- niewłaściwej prezentacji danych,
- efektów błędnych szacunków dokonanych przez niezależnych doradców (aktuariusze, rzeczoznawcy),
- na etapie konsolidacji danych finansowych grupy Apator - niewłaściwej integracji danych pochodzących ze spółek, które nie posiadają wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania ERP z danymi spółek, w których system ten funkcjonuje.

Wszystkie wymienione obszary ryzyka minimalizowane są przez systemy wewnętrznej i zewnętrznej kontroli oraz przez wspólne dla wszystkich spółek grupy Apator zasady prowadzonej rachunkowości. Bezpośrednio odpowiedzialnym za minimalizowanie poziomu istniejącego ryzyka, a także za identyfikację nowych zagrożeń jest Zarząd Apator SA, który na bieżąco ocenia skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych. Założeniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych oraz poprawność sposobu ich prezentacji. Poprawność ta realizowana jest poprzez badanie zgodności z przepisami i wytycznymi prawa finansowego oraz z regulacjami wewnętrznymi, a także poprzez audit oparty o normy EN ISO 9001:2008. Kontrola wewnętrzna sprawowana jest także przez Dział Kontrolingu Apator SA oraz bezpośrednio przez każdego pracownika (w tym przez system samooceny), jego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące oraz przez kierowników jednostki organizacyjnej w zakresie jakości i poprawności wykonywania przez poszczególnych pracowników ich czynności (rozdział obowiązków, kilkustopniowa autoryzacja danych, weryfikacja poprawności otrzymanych danych). Celem jest zapewnienie zgodności tych czynności z procedurami i mechanizmami kontroli wewnętrznej.

Na każdym etapie sporządzania sprawozdań finansowych jednym z podstawowych mechanizmów kontrolnych (zewnętrznych) jest okresowa weryfikacja sprawozdań finansowych przez niezależnego biegłego rewidenta, a w szczególności badanie (Apator SA) i przegląd (pozostałe spółki grupy) sprawozdań półrocznych oraz badanie sprawozdań rocznych (wszystkie spółki grupy). Podmiot, który ma pełnić funkcję biegłego rewidenta w spółce Apator SA i grupie Apator jest wybierany przez Radę Nadzorczą Apator SA w taki sposób, aby zapewniona była niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań. Wszystkie spółki grupy Apator są badane przez ten sam podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych. Wyniki przeglądów i badań są przedstawiane przez audytora Zarządowi i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

W procesie monitorowania skuteczności systemu kontroli wewnętrznej uczestniczy Komitet Audytu Rady Nadzorczej Apator SA. Jego podstawowym zadaniem jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach dotyczących:

- jednostkowej i skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 33
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- kontroli wewnętrznej,
- zarządzania ryzykiem oraz współpracy z biegłymi rewidentami.

Dane finansowe, które są podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych, służą także do comiesięcznej sprawozdawczości finansowej i operacyjnej. Po zamknięciu księgowym miesięcznego okresu rozliczeniowego, kierownictwo wyższego szczebla (zarząd, dyrekcja) pod nadzorem rady nadzorczej dokonuje comiesięcznej analizy wyników finansowych spółki Apator SA, poszczególnych spółek grupy Apator oraz skonsolidowanych wyników grupy Apator. Analiza osiągniętych rezultatów dokonywana jest poprzez porównanie ich do przyjętych założeń biznesowych zawartych w budżecie rocznym, budżecie danego okresu i w strategii rozwoju. Zidentyfikowane odchylenia są na bieżąco analizowane przez pryzmat ich wpływu na bieżące wyniki spółki i grupy Apator oraz podejmowane są w związku z tym ewentualne działania korygujące. Ponadto w grupie Apator dokonuje się corocznych przeglądów planów biznesowych, zarówno w odniesieniu do wszystkich jednostek z grupy kapitałowej oraz całej grupy Apator. W proces budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania, zaangażowane jest całe kierownictwo wyższego i średniego szczebla. Przygotowany budżet jest przyjmowany przez zarząd spółki oraz zatwierdzany przez radę nadzorczą.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stosowanych procedur, Zarząd Apator SA stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istniały okoliczności, które mogłyby w negatywny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych.

9.6. Wykazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Każda akcja na okaziciela daje prawo do jednego głosu, natomiast akcje imienne są akcjami uprzywilejowanymi w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do czterech głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Zasady zbywania akcji imiennych i ich zamiany reguluje Statut Apator SA.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał zakładowy spółki składał się z 33.107.028 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę akcji Apator SA na koniec 2015 r.

Akcje i głosy	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	Liczba akcji	Struktura akcji %	Liczba głosów	Struktura głosów %
Akcje imienne	7 560 611	22,84%	30 242 444	54,21%
Akcje na okaziciela	25 546 417	77,16%	25 546 417	45,79%
Ogółem akcje	33 107 028	100,00%	55 788 861	100,00%

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (po dniu bilansowym), tj. na 25 kwietnia 2016 r., po przeprowadzonej konwersji 30.030 akcji imiennych w dniu 29 stycznia 2016 r. (powyższa konwersja nie ma jeszcze odzwierciedlenia w Statucie Apator SA), struktura akcji Apator SA kształtuje się następująco:

Akcje i głosy	Stan na 25 kwietnia 2016 r.			
	Liczba akcji	Struktura akcji %	Liczba głosów	Struktura głosów %
Akcje imienne	7 530 581	22,75%	30 122 324	54,11%
Akcje na okaziciela	25 576 447	77,25%	25 576 447	45,89%
Ogółem akcje	33 107 028	100,00%	55 668 741	100,00%

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 34
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

9.7. Ograniczenia w zakresie wykonywania prawa głosu z akcji

Nie występują jakiegokolwiek ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu, takie jak:

- ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów,
- ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu,
- zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

9.8. Wykazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności akcji spółki Apator SA

Akcje imienne uprzywilejowane podlegają ograniczeniom w ich zbywaniu. Akcje te mogą być zbywane przez akcjonariuszy oraz ich spadkobierców lub następców prawnych jedynie na rzecz akcjonariuszy posiadających akcje imienne. Zbycie akcji imiennych na rzecz innych osób niż akcjonariusze posiadający akcje imienne wymaga zezwolenia Zarządu. Jeżeli Zarząd nie wyrazi zgody na przeniesienie akcji powinien w terminie 60 dni: wskazać innego nabywcę, określić cenę zgodną z kursem akcji na okaziciela z dnia złożenia wniosku. Jeżeli Zarząd w ciągu 60 dni od dnia pisemnego złożenia wniosku o zezwolenie na zbycie akcji nie zajmie stanowiska, to zbycie akcji nie podlega żadnym ograniczeniom.

Akcje na okaziciela nie podlegają żadnym ograniczeniom w zakresie przenoszenia prawa własności.

9.9. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

9.9.1. Walne Zgromadzenie

Zgodnie ze Statutem spółki Apator SA, wyłącznie do kompetencji Walnego Zgromadzenia Apator SA należy podjęcie decyzji o:

- emisji akcji, obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- nabyciu akcji w celu ich umorzenia,
- podwyższeniu lub obniżeniu kapitału zakładowego,
- ustaleniu liczby, wyborze i odwoływaniu Członków Rady Nadzorczej.

9.9.2. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Apator SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Apator SA oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Apator SA. Statut oraz Regulamin Rady Nadzorczej Apator SA dostępne są na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Nie ma prawa wydawania Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich Członków do samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 35
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Członkowie Rady Nadzorczej Apator SA powoływani są i odwoływani przez Walne Zgromadzenie, które ustala liczbę członków Rady Nadzorczej oraz ich wynagrodzenie. Członkowie Rady Nadzorczej powinni posiadać należyłą wiedzę i doświadczenie. Rada Nadzorcza może składać się z 5 do 7 członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie, na okres 5 lat, na wspólną kadencję. Zmniejszenie się liczby Członków Rady Nadzorczej w trakcie kadencji do nie mniej niż 5 członków nie powoduje konieczności uzupełnienia składu Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Zastępcę Przewodniczącego.

Członków Rady Nadzorczej wiąże zakaz konkurencji. Członkami Rady Nadzorczej nie mogą być: Członek Zarządu, Prokurent, Likwidator, Kierownik oddziału lub zakładu, zatrudniony w spółce Główny Księgowy, Radca Prawny lub Adwokat osoby, które podlegają bezpośrednio Członkowi Zarządu. Ponadto Członkami Rady Nadzorczej nie mogą być Członkowie Zarządu spółki zależnej.

Dopuszczalne jest podejmowanie uchwał przez Radę Nadzorczą w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest by wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej zostali powiadomieni o treści uchwały Rady Nadzorczej. Podejmowanie uchwał w powyższym trybie nie dotyczy wyborów Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej, powołania Członka Zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach Członka Zarządu.

Uchwały, w tym w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zapadają bezwzględnie większością głosów przy udziale:

- co najmniej 3 członków przy składzie pięcioosobowym rady nadzorczej,
- co najmniej 4 członków przy składzie powyżej pięciu osób.

Uchwały Rady zapadają bezwzględnie większością głosów obecnych.

Walne Zgromadzenie uchwała Regulamin Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza nie ma uprawnień do podejmowania decyzji o emisji lub wykupie akcji.

9.9.3. Zarząd

Zarząd Apator SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, Statut spółki oraz Regulamin Zarządu Apator SA. Statut spółki oraz Regulamin Zarządu Apator SA dostępne są na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Członkowie Zarządu Apator SA są powoływani i odwoływani zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych oraz postanowieniami Statutu spółki. Zarząd Apator SA składa się z jednego do pięciu członków powołanych na trzy lata przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w sprawie:

- ustalenia liczby członków Zarządu spółki,
- powoływania Prezesa Zarządu, a następnie na jego wniosek pozostałych członków Zarządu,
- odwoływanie członków Zarządu spółki,
- zawieszania w czynnościach z ważnych powodów wszystkich lub poszczególnych członków Zarządu,
- delegowania członków Rady Nadzorczej do czasowego, wykonywania czynności członków Zarządu,
- ustalenia dla Zarządu wynagrodzenia z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego.

Członkowie Zarządu mogą być w każdej chwili odwołani przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie przed upływem kadencji. Nie uchybia to ich roszczeniom z umowy o pracę.

Zarząd kieruje całokształtem działalności spółki, reprezentuje spółkę na zewnątrz, zarządza jej majątkiem i wszelkimi sprawami nie zastrzeżonymi dla innych organów, odpowiada za należyte prowadzenie księgowości spółki oraz ściśle

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 36
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

przestrzega postanowień Statutu, Regulaminu Zarządu i uchwał władz spółki. Zarząd w swych działaniach ma na względzie przede wszystkim interes spółki. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych spółki i składania podpisów upoważnieni są każdy członek Zarządu samodzielnie lub Prokurent. Każdy z członków Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki, nie przekraczających zakresu zwykłych czynności spółki.

Prokurenta powołuje Zarząd. Udzieloną prokurę może odwołać każdy Członek Zarządu.

Członków Zarządu oraz Prokurentów wiąże zakaz konkurencji.

Rada Nadzorcza uchwała Regulamin Zarządu.

Zarząd spółki nie ma uprawnień do podejmowania decyzji o emisji lub wykupie akcji.

9.10. Opis zasad zmiany Statutu Apator SA

Zmiana Statutu Apator SA należy zgodnie z par. 14 pkt 14 Statutu spółki do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i może być uchwalona większością trzech czwartych głosów. W przypadku zamiaru zmiany Statutu, w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia powołuje się dotychczas obowiązujące postanowienia, jak również treść projektowanych zmian. W uchwale zmieniającej Statut, Walne Zgromadzenie może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym.

Zmiana Statutu staje się skuteczną z chwilą wpisu zmian do KRS. Obowiązek zgłoszenia zmian Statutu spoczywa na Zarządzie spółki. Zgodnie z par. 430 KSH, Zarząd zobowiązany jest zgłosić zmianę Statutu w ciągu 3 miesięcy od powzięcia odpowiedniej uchwały przez Walne Zgromadzenie, jednakże art. 22 Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym obliguje do złożenia wniosku o wpis do Rejestru nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu.

9.11. Zasady działania walnego zgromadzenia

Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa zawarte są poniżej.

Walne Zgromadzenie działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statut spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Apator SA. Statut spółki oraz Regulamin Walnych Zgromadzeń Apator SA dostępne są na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje się corocznie, najpóźniej do końca miesiąca czerwca.

Walne Zgromadzenia zwołuje się przez ogłoszenie w sposób określony w Kodeksie spółek handlowych dla spółek publicznych, co najmniej na 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu):

- uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu;

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 37
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- listę uprawnionych z akcji na okaziciela do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu spółka ustala się na podstawie wykazu sporządzonego przez KDPW SA na zasadach określonych przez Kodeks spółek handlowych.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika; mogą także głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji. Każda akcja imienna serii A jest uprzywilejowana i posiada cztery głosy, natomiast każda akcja na okaziciela posiada jeden głos.

Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie wyznaczając przewodniczącego tego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący, co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- żądać zwołań Nadzwyczajnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia należy złożyć Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej;
- żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na 21 dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na 18 dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. Ogłoszenie następuje w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia;
- przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej. Każdy z akcjonariuszy może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni:

- członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spółki w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia,
- biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe spółki.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych na nim akcji chyba, że przepisy Kodeksu spółek handlowych stanowią inaczej.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, za wyjątkiem uchwał w sprawach porządkowych, które mogą dotyczyć tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad. Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za nią istotne powody. Wniosek w takiej sprawie musi być umotywowany. Walne Zgromadzenie nie może podjąć uchwały o zdjęciu z porządku obrad bądź o zaniechaniu rozpatrywania sprawy, umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że przepisy Statutu spółki lub Kodeksu spółek handlowych stanowią inaczej. Głosowania są jawne za wyjątkiem sytuacji określonych w art. 420 KSH, tj. tajne głosowania zarządza się:

- przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie Członków organów spółki,
- wnioskami o pociągnięcie powyższych osób do odpowiedzialności,
- w sprawach osobowych,
- na żądanie choćby jednego akcjonariusza lub pełnomocnika obecnego na Walnym Zgromadzeniu.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 38
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Uchwały Walnego Zgromadzenia obowiązują wszystkich akcjonariuszy.

9.12. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących Apator SA oraz zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego wraz z opisem działania

9.12.1. Struktura władz Apator SA na dzień 31 grudnia 2015 r.

9.12.2. Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej Apator SA do 22 czerwca 2015 r. prezentował się następująco:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kwiatkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z upływem siódmej kadencji Rady Nadzorczej w roku obrotowym 2015, Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu Członków Rady Nadzorczej na kolejną pięcioletnią kadencję w następującym składzie:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej kończy się w dniu odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w 2020 roku.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 39
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Stan posiadania akcji przez Członków Rady Nadzorczej na koniec 2015 r. kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	Akcje	Głosy	Udział w kapitale	Udział w głosach
Janusz Niedźwiecki	422 707	1 690 828	1,28%	3,03%
Mariusz Lewicki	2 054 000	5 548 007	6,20%	9,94%
Janusz Marzygliński	1 034 704	3 488 980	3,13%	6,25%
Danuta Guzowska	1 520 279	4 382 921	4,59%	7,86%
Kazimierz Piotrowski	597 147	2 147 853	1,80%	3,85%
Marcin Murawski	0	0	0,00%	0,00%
Podsumowanie	5 628 837	17 258 589	17,00%	30,94%

W trakcie 2015 r. Członkowie Rady Nadzorczej Apator SA pełnili również funkcje w organach nadzorczych spółek grupy Apator:

- Janusz Niedźwiecki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (do 30 czerwca 2015 r.),
- Mariusz Lewicki - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Mining Sp. z o. o., Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Metrix SA, Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Elkomtech SA;
- Janusz Marzygliński - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Rector Sp. z o. o., Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Powogaz SA,
- Kazimierz Piotrowski - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Metrix SA, Członek Rady Nadzorczej Apator Mining Sp. z o. o.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej nie stanowiły istotnej pozycji kosztów działalności spółki i nie wpływały w poważny sposób na jej wynik finansowy. Wynagrodzenia uzyskane w 2015 roku kształtują się następująco:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie z Apator SA	Wynagrodzenie z pozostałych spółek grupy Apator	Łączne wynagrodzenie
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Janusz Niedźwiecki	78	19	97
Mariusz Lewicki	75	132	207
Janusz Marzygliński	75	96	171
Danuta Guzowska	75	0	75
Krzysztof Kwiatkowski (do 22.06.2015)	31	0	31
Marcin Murawski	75	0	75
Kazimierz Piotrowski (od 23.06.2015)	44	72	116
Podsumowanie	453	319	772

Sposób działania Rady Nadzorczej określony jest w Kodeksie spółek handlowych, Statucie Apator SA oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej Apator SA. Statut i Regulamin zamieszczone są na stronie internetowej spółki Apator SA pod adresem www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Według postanowień Statutu Rada Nadzorcza zbiera się raz na kwartał lub w miarę potrzeb częściowej, na zaproszenie Przewodniczącego Rady. W 2015 r. odbyło się 12 posiedzeń Rady Nadzorczej. Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali swoje obowiązki osobiście w składzie umożliwiającym podejmowanie uchwał.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 40
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W obradach Rady Nadzorczej uczestniczyli członkowie Zarządu Apator SA w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania. Ponadto Zarząd dostarczał Radzie Nadzorczej wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności spółki Apator SA i grupy Apator.

Na posiedzeniach Rady Nadzorczej zapadały uchwały w sprawach, które były wymieniane w porządku obrad przesłanym członkom Rady Nadzorczej w zawiadomieniu o posiedzeniu.

Działalność Rady Nadzorczej koncentrowała się wokół spraw mających istotne znaczenie dla działalności spółki Apator SA i grupy Apator. Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością spółki oraz pracą Zarządu poprzez:

- analizowanie materiałów otrzymywanych od Zarządu na wniosek Rady,
- uzyskiwanie informacji i szczegółowych wyjaśnień od Członków Zarządu i innych pracowników firmy w trakcie posiedzeń Rady Nadzorczej,
- uczestnictwo Członków Rady w posiedzeniach Zarządu,
- działania Komitetu Audytu,
- działania biegłego rewidenta, który w imieniu Rady dokonywał przeglądu i badania dokumentacji finansowo-księgowej oraz sporządzonych na jej podstawie sprawozdań finansowych.

W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet Audytu, natomiast nie została powołana Komisja ds. nominacji i Komisja ds. wynagrodzeń.

9.12.3. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Apator SA

Rada Nadzorcza Apator SA w dniu 23 września 2009 r. powołała Komitet Audytu, który składa się z trzech członków, w tym Przewodniczącego, powołanych spośród jej członków.

Celem funkcjonowania Komitetu Audytu jest współpraca z biegłymi rewidentami oraz doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach dotyczących:

- jednostkowej i skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej,
- kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań Komitetu Audytu należy:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej (badanie przyjętych standardów rachunkowości, obiegu informacji, sporządzanych dokumentów i planowanych zmian w tym zakresie),
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta do badania sprawozdań finansowych.

Szczegółowe zasady pracy Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Apator SA, który dostępny jest na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji „Relacje Inwestorskie”.

Kadencja Komitetu Audytu jest wspólna dla jej członków i pokrywa się z kadencją Rady Nadzorczej.

Do dnia 22 czerwca 2015 roku Komitet Audytu działał w następującym składzie:

- Mariusz Lewicki - Przewodniczący Komitetu,
- Marcin Murawski - Członek Komitetu,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 41
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Krzysztof Kwiatkowski - Członek Komitetu.

Krzysztof Kwiatkowski oraz Marcin Murawski spełniali kryteria niezależności od spółki Apator SA.

W związku z końcem kadencji w 2015 roku Rada Nadzorcza wybrała na członków Komitetu Audytu następujące osoby:

- Mariusz Lewicki - Przewodniczący Komitetu,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Komitetu,
- Marcin Murawski - Członek Komitetu.

W związku z uchwaleniem nowej wersji Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, obowiązujących od 1 stycznia 2016 r., nakładających obowiązek spełniania kryterium niezależności przez Przewodniczącego Komitetu Audytu, Pan Mariusz Lewicki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Komitetu Audytu z dnia 17 grudnia 2015 r. Wobec powyższego Rada Nadzorcza wybrała z dniem 18 grudnia 2015 r. niezależnego Członka Komitetu – Pana Marcina Murawskiego na Przewodniczącego Komitetu Audytu Apator SA., w związku z czym skład Komitetu Audytu od dnia 18 grudnia 2015 r. prezentuje się następująco:

- Marcin Murawski - Przewodniczący Komitetu,
- Mariusz Lewicki - Członek Komitetu,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Komitetu.

Marcin Murawski spełnia kryteria niezależności od spółki Apator SA.

Zgodnie z regulaminem posiedzenia Komitetu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy do roku, przed opublikowaniem przez spółkę sprawozdań finansowych (półrocznych i rocznych). W 2015 r. odbyło się 8 posiedzeń Komitetu.

9.12.4. Zarząd

Do dnia 30 marca 2015 roku Zarząd Apator SA działał w składzie czteroosobowym:

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Tomasz Habryka - Członek Zarządu,
- Jerzy Kuś - Członek Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu.

W dniu 30 marca 2015 r. p. Tomasz Habryka złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Apator SA z dniem 31 marca 2015 r. Rezygnacja wynika z powołania p. Tomasza Habryki na Prezesa Zarządu spółki zależnej Apator Elkotech SA od dnia 1 lutego 2015 r. Od dnia 1 kwietnia 2015 r. skład Zarządu Apator SA prezentował się następująco:

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Jerzy Kuś - Członek Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu.

W dniu 22 czerwca 2015 roku pan Jerzy Kuś złożył rezygnację z pełnionej funkcji Członka Zarządu Apator SA. ze skutkiem na dzień 23 czerwca 2015 roku.

Powyższa zmiana spowodowała, iż od dnia 24 czerwca 2015 roku Zarząd Apator SA działał w następującym składzie dwuosobowym:

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 42
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu.

Po okresie sprawozdawczym w dniu 18 lutego 2016 roku, Rada Nadzorcza Apator SA podjęła decyzję o powołaniu z dniem 22 lutego 2016 roku Piotra Dobrowolskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu. W związku z powyższym, od 22 lutego 2016 roku Zarząd Apator SA działa w następującym składzie trzyosobowym:

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski - Członek Zarządu.

Ponadto w dniu 25.02.2016 r. Prezes Zarządu Apator SA – Andrzej Szostak poinformował, że nie będzie kandydował do Zarządu Apator SA na kolejną kadencję, która rozpocznie się z dniem 14 czerwca 2016 r.

W ciągu 2015 r. w spółce Apator SA prokurę miały udzielone następujące osoby:

- Mirosław Klepacki - Dyrektor ds. Aparatury Łączeniowej,
- Krzysztof Malec - Dyrektor ds. Operacyjnych,
- Jerzy Kuś - Dyrektor ds. Aparatury i Systemów Pomiarowych (od 24 czerwca 2015 r.).

W trakcie 2015 r. Członkowie Zarządu oraz Prokurenci wchodzili w skład organów spółek zależnych:

- Andrzej Szostak - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Elkomtech SA, Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Rector sp. z o. o., Członek Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (do 9 kwietnia 2015 r.), Członek Rady Nadzorczej Apator Powogaz SA (do 13 kwietnia 2015 r.),
- Piotr Nowak - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Powogaz SA (od 14 kwietnia 2015 r.), Członek Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (od 10 kwietnia 2015 r.),
- Tomasz Habryka - Członek Zarządu, następnie od 1 lutego 2015 r. Prezes Zarządu Apator Elkomtech SA, Członek Rady Nadzorczej Apator Rector sp. z o.o.,
- Mirosław Klepacki - Prezes Zarządu Apator GmbH,
- Krzysztof Malec - Członek Rady Nadzorczej Pafal SA,
- Jerzy Kuś - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Control sp. z o.o. (od 24 kwietnia 2015 r.), Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pafal SA.

Stan posiadania akcji spółki Apator SA przez Członków Zarządu oraz Prokurentów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	Akcje	Głosy	Udział w kapitale	Udział w głosach
Andrzej Szostak	0	0	-	-
Piotr Nowak	0	0	-	-
Jerzy Kuś	200	200	0,0006%	0,0004%
Mirosław Klepacki	0	0	-	-
Krzysztof Malec	99	396	0,0003%	0,0007%
Podsumowanie	299	596	0,0009%	0,0011%
Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 43
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Przy podejmowaniu decyzji w sprawach spółki członkowie Zarządu działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, tzn. po rozpatrzeniu wszystkich informacji, analiz i opinii, które w ocenie Zarządu powinny być w danym przypadku wzięte pod uwagę ze względu na interes spółki. Biorą pod uwagę uzasadnione w długookresowej perspektywie interesy akcjonariuszy, wierzycieli, pracowników oraz innych podmiotów i osób współpracujących ze spółką w zakresie działalności gospodarczej, a także interesy społeczności lokalnych. Zarząd działał ze szczególną starannością, aby wszelkie transakcje z osobami, których interesy wpływały na interes spółki, były dokonywane na warunkach rynkowych.

9.13. Polityka wynagrodzeń

W ciągu 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w polityce wynagrodzeń. Członkowie Zarządu Apator SA zatrudnieni są na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W 2015 roku system wynagrodzeń dla Członków Zarządu spółki Apator SA składał się z wynagrodzenia stałego – zasadniczego oraz zmiennego – nagród rocznych oraz premii uznaniowych przyznawanych kwartalnie przez Radę Nadzorczą. Pozafinansowym składnikiem wynagrodzenia dla Członków Zarządu i kluczowych menedżerów spółki jest korzystanie z samochodów służbowych również do celów prywatnych.

Po zakończeniu stosunku pracy Członkom Zarządu przysługuje odprawa nie wyższa niż 6-miesięczne wynagrodzenie zasadnicze. Ponadto Prezesowi Zarządu oraz Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar automatyzacji sieci (zatrudnionemu od 22 lutego 2016 roku) przysługuje odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji.

W celu zwiększenia motywacyjnego charakteru premii oraz powiązania systemu premiowania członków Zarządu z realizacją Strategii rozwoju przyjętej na lata 2014-2019, premiowanie członków Zarządu uzależnione jest od:

- stopnia realizacji wyznaczonych inicjatyw strategicznych na dany rok, których zakres ustala Rada Nadzorcza,
- uzyskanych ocen dokonanych przez Radę Nadzorczą dotyczących osiągniętych przez spółkę kwartalnych wyników finansowych.

Rada Nadzorcza w drodze podjętej uchwały zatwierdziła do realizacji inicjatywy strategiczne na 2015 rok. Obejmowały one zarówno inicjatywy do wykonania na poziomie spółki Apator SA oraz całej grupy kapitałowej. Inicjatywy związane były przede wszystkim z wykonaniem planów finansowych, realizacją ustalonych zamierzeń rozwojowych w zakresie produktów i kosztów oraz udoskonalaniem systemów zarządzania. Stopień wykonania inicjatyw będzie stanowił podstawę przyznania premii rocznej dla Zarządu Apator SA po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu oraz uzyskaniu absolutorium na Walnym Zgromadzeniu spółki.

Wynagrodzenie Członków Zarządu uzyskane w 2015 r. kształtuje się następująco:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie z Apator SA		Wynagrodzenie z pozostałych spółek grupy Apator	Łączne wynagrodzenie
	wynagrodzenie zasadnicze	premie i nagrody		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Andrzej Szostak	603	378	106	1 087
Tomasz Habryka (do 31.03.2015 r.)	92	163	44	299
Jerzy Kuś (do 23.06.2015 r.)	172	189	24	385
Piotr Nowak	480	177	52	709
Podsumowanie	1 347	907	226	2 480

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 44
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wynagrodzenia Członków Zarządu są ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad, z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego oraz zapewnienia efektywnego i płynnego zarządzania spółką. Wynagrodzenia odpowiadają kryteriom zakresu odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji, pozostając w rozsądnej relacji do poziomu wynagrodzenia członków zarządu w podobnych spółkach na porównywalnym rynku.

9.14. Polityka sponsoringowa

Prowadzona działalność sponsoringowa ukierunkowana jest na wspieranie Młodych Talentów i do jej głównych celów należy:

- zwiększenie stopnia postrzegania firmy na gruncie lokalnym, krajowym, zagranicznym,
- kreowanie pożądanego wizerunku firmy nowoczesnej i dynamicznej, działającej w oparciu o innowacyjne rozwiązania i technologie, która promuje rozwój oraz inicjatywy twórcze,
- budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem poprzez wspieranie wartościowych inicjatywy i przedsięwzięć z dziedziny kultury, sztuki i sportu.

W 2015 roku zgodnie z przyjętą polityką, zakładającą przeznaczenie 0,5% zysku netto Apator SA na działalność sponsoringową, spółka zrealizowała następujące działania:

- prowadzenie programu stypendialnego Pasjopolis - autorskiego programu Apator SA, którego celem jest wsparcie finansowe młodych pasjonatów w dziedzinach nauk ścisłych i humanistycznych,
- patronat nad olimpiadami przedmiotowymi (Euroelektra),
- wsparcie wydarzeń naukowych (Toruński Festiwal Nauki i Sztuki, Festiwal Naukowy Explory),
- patronat nad jubileuszem 70-lecia toruńskiej uczelni UMK,
- sponsoring sportu (Akademia Siermierzki).

Ponadto, Apator SA prowadził działalność charytatywną, której celem było przede wszystkim wsparcie instytucji i organizacji prospołecznych działających na rzecz osób wykluczonych oraz realizujących określone misje społeczne. Wśród stałych beneficjentów są instytucje, których działalność prowadzona jest w bezpośrednim sąsiedztwie spółki, tym m.in.: Fundacja Piękniejszego Świata Skłudzewo, Fundacja Pomoc Rodzinie i Ziemi, Hospicjum Dziecięce Nadzieja, Stowarzyszenie Hospicjum Światło, Caritas Diecezji Toruńskiej, Fundacja Ducha oraz Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi Opuszczonymi Oratorium im. Bł. Ks. Br. Markiewicza.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 45
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Podpisy

22 kwietnia 2016 r.

Andrzej Szostak

Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny

22 kwietnia 2016 r.

Piotr Nowak

Członek Zarządu, Dyrektor ds. Finansowych

22 kwietnia 2016 r.

Piotr Dobrowolski

Członek Zarządu, Dyrektor Zarządzający Biznesem Automatyzacji Pracy Sieci

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 46
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		